

20.03.2026

Utredning: Nasjonal tilnærming til informasjon om aktivitetstilbud

Konseptrapport

Utredningsgruppen (KS og A-2 Norge AS)

Innhold

Sammendrag	4
1 Bakgrunn for utredningen.....	5
1.1 Handlingsplanen «Alle inkludert»	5
1.2 Kort om forholdet mellom innsiktsrapporten og konseptrapporten	5
1.3 Endringer i utredningens rammer og mandat	6
1.4 Interessenter i utredningen	6
2 Dagens og fremtidig ønsket situasjon.....	8
2.1 Aktører og informasjonsflyt i dag.....	8
2.2 utfordringer i dagens informasjonsflyt.....	9
2.3 Samfunnsproblemet som tiltak skal løse	9
2.4 Fremtidig situasjon – hva ønsker vi å oppnå?.....	9
3 IT-politiske føringer og andre rammebetingelser	11
4 Metodisk tilnærming.....	13
4.1 Prosjektveiviseren	13
4.2 Utredningsinstruksen	13
5 Kunnskapsgrunnlag	14
5.1 Funn på tvers av målgruppene.....	14
5.2 Funn per målgruppe.....	14
6 Analyse og anbefalinger for det videre arbeidet	16
6.1 Hva er problemet?	16
6.2 Hvilke tiltak er relevante?	17
6.2.1 Hvordan vi har valgt ut de alternative tilnærmingene.....	17
6.2.2 Kort om digitale økosystemer	18
6.2.3 Oversikt over alternativene.....	19
6.2.4 Alternativ A00 – Nullalternativet	20
6.2.5 Alternativ A01 – Hendelsesdrevet API-standard (FRIFLYT).....	21
6.2.6 Alternativ A02 – Felles database (FRIDAB).....	23
6.2.7 Alternativ A03 – Gjenbruk av eksisterende løsning	24
6.2.8 Alternativ A04 - Felles nettside og database – anskaffelse.....	26
6.3 Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?	27
6.3.1 Er regelverk til hinder for gjenbruk av eksisterende database?	27
6.4 Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene og hvem blir berørt?	28
6.4.1 Innledning.....	28
6.4.2 Alternativ A01 – Hendelsesdrevet API-standard (FRIFLYT).....	29

6.4.3	Alternativ A02 – Felles database (FRIDAB).....	30
6.4.4	Alternativ A03 – Gjenbruk av en eksisterende løsning	32
6.4.5	Sammenligning av virkninger på tvers av tiltakene.....	34
6.4.6	Grad av måloppnåelse.....	36
6.5	Hvilke tiltak anbefales og hvorfor?	36
6.5.1	Ambisjonsnivå	36
6.5.2	Anbefaling	37
6.6	Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?.....	38
7	Vedlegg.....	40
	Vedlegg 1: Oppdaterte hypoteser	40
	Vedlegg 2: Roller og ansvar	43
	Vedlegg 3: Kostnadsanalyse – metode, beregninger og forutsetninger	45
	Vedlegg 4: Skisse til API-standard for FRIFLYT	48

Sammendrag

Denne utredningen vurderer alternative tilnærminger for en nasjonal løsning som kan sikre at informasjon om lokale fritidsaktiviteter registreres, forvaltes og deles på en mer helhetlig og effektiv måte. Formålet er å kunne bidra til å redusere utenforskap ved å gjøre relevant og oppdatert aktivitetsinformasjon lettere tilgjengelig for unge, foreldre og laget rundt barnet. Utredningen er gjennomført av en utredningsgruppe bestående av representant fra KS og A-2 Norge AS. Utredningen er en del av tiltak 15 i regjeringens handlingsplan «Alle inkludert!».

Den bygger på kunnskapsgrunnlaget som ligger i innsiktsrapporten og utstrakt dialog og intervjuer med kommuner, arrangører, teknologileverandører, unge, foreldre og laget rundt barnet. Utredningen belyser problemstillinger knyttet til gjennomførbarhet med tanke på bl.a. forvaltning, regelverk og konkurranse. Uavhengig av hvilket alternativ som det vurderes å utrede videre, må det etableres en styrings- og forvaltningsmodell som avklarer roller og ansvar mellom statlige aktører, kommunesektoren og frivillige organisasjoner. Det må også avklares hvordan datakvalitet, innholdsforvaltning og teknisk drift skal sikres over tid.

Dagens situasjon er preget av manglende samordning og varierende datakvalitet. Arrangører registrere aktiviteter flere steder i løsninger som ikke er integrert, og kommuner bruker ressurser på å manuelt oppdatere sine lokale aktivitetsoversikter. Informasjonen er ofte ufullstendig og lite kjent i befolkningen, og noen kommuner mangler aktivitetsoversikter. Disse forholdene bidrar til et fragmentert informasjonsgrunnlag som både svekker oversikten over aktivitetstilbudet og reduserer muligheten for å nå målgruppene med oppdatert og relevant informasjon.

For å sikre økt inkludering, og at informasjon skal nå ut til målgrupper som er vanskelig å nå, er kommuner/ laget rundt barnet en spesielt viktig målgruppe. Det vil derfor være viktig å ha med representanter fra denne målgruppen i valg av løsning.

Utredningen vurderer fem alternative tiltak (A00–A04), hvor tre alternativer er analysert i detalj: en hendelsesdrevet API-standard (A01), en nasjonal database for aktivitetsdata (A02) og gjenbruk av en eksisterende løsning som nasjonal løsning, Ungfritid.no er brukt som eksempel (A03). Alternativene representerer ulike ambisjonsnivåer og varierer i kompleksitet, gjennomførbarhet og i hvilken grad de løser dagens problemer.

A01 gir en felles standard for utveksling av aktivitetsdata og kan etableres raskt, men gir begrenset effekt og innebærer risiko for lav deltakelse fra datakilder og -mottakere. A02 etablerer en felles nasjonal database som kan fungere som autoritativ kilde for aktivitetsdata, har en bedre teknisk løsning og god datakvalitet. A03 bygger på å videreutvikle en eksisterende løsning til en nasjonal løsning som kombinerer datalagring og visning av aktivitetstilbud, og bygger på en eksisterende plattform med etablert innhold og brukere. A03 adresserer samtlige identifiserte problemer, men innebærer et mer omfattende organisatorisk og teknisk løft.

På bakgrunn av analysene vurderes følgende to alternativer som mest egnet:

- Hvis det er ønskelig å gå for et alternativ med middels ambisjonsnivå med hensyn på kompleksitet og kostnad, vurderes A02 – Felles database som best. Alternativet gir en robust informasjonsinfrastruktur, forbedrer datakvaliteten og reduserer fragmentering uten å etablere en ny nasjonal aktivitetsoversikt. Det vurderes å gi best forhold mellom effekt, risiko og gjennomførbarhet.
- Hvis det er ønskelig å gå for et alternativ med høyt ambisjonsnivå, vurderes A03 – Gjenbruk av en eksisterende løsning som best. Utredningsgruppen har sett nærmere på Ungfritid.no som en mulighet. Alternativet gir størst samlet effekt, rask tid til verdi og løser alle de identifiserte utfordringene i dagens situasjon. Alternativet innebærer imidlertid behov for avklaringer om eierskap, forvaltning, immaterielle rettigheter og risikohåndtering ved modernisering av eksisterende løsning.

1 Bakgrunn for utredningen

Utredningen har bakgrunn i regjeringens handlingsplan «Alle inkludert!» (tiltak 15), og er organisert som konseptfase i et prosjekt og gjort på oppdrag av Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD). I mandatet gis KS rollen som prosjektansvarlig og lede utredningen. Styringsgruppen består av representanter fra KUD, KS, og Frivillighet Norge. Utredningen er finansiert av KUD og DigiUng.

En utredningsgruppe bestående av representant fra KS med bistand fra A-2 Norge AS, har stått for gjennomføringen. Denne konseptrapporten er del 2 av utredningen, der man i del 1 leverte en innsiktsrapport. Utredningen er innspill til prosjektets videre diskusjon og beslutninger.

Konseptrapporten er utarbeidet av utredningsgruppen. Rapporten bygger på utredningsgruppen, bestående av A2 og KS, sin felles faglige vurdering. Enkeltstående meninger og konklusjoner i utredningen representerer ikke nødvendigvis KS' eller øvrige aktører i rapporten sitt syn.

Vi vil under kort vise til tiltak 15 i regjeringens handlingsplan, «Alle inkludert», interessentarbeidet og metodisk tilnærming, samt innsiktsrapporten som representerer et viktig kunnskapsgrunnlag i arbeidet. Hovedinnholdet i denne konseptrapporten vil være analyse og anbefalinger for veien videre, som tar opp de seks spørsmålene i Utredningsinstruksen¹.

1.1 Handlingsplanen «Alle inkludert»

«Alle inkludert!» er regjeringens handlingsplan for deltakelse i kultur- idretts- og friluftslivsaktiviteter (2024-2026). Planen beskriver hvordan regjeringen sammen med frivilligheten og kommunene skal bidra til å bekjempe ulikhet i deltakelse. Denne utredningen omhandler ett av tiltakene:

Tiltak 15

Regjeringen vil utrede alternative tilnærminger til nasjonal fellesløsning for verktøy og rutiner som sikrer at informasjon om lokale aktivitetstilbud kan registreres, presenteres for interessenter og utveksles mellom digitale plattformer, i et samarbeid med bl.a. KS, Frivillighet Norge og DigiUng.

Hensikten med tiltaket er å løse utfordringen med at familier og støtteapparat mangler lett tilgjengelig og oppdatert informasjon om aktivitetstilbud

Selv om de fleste barn deltar i organiserte aktiviteter, er det noen som faller utenfor. Deltakelse påvirkes av faktorer som kjønn, familieøkonomi, funksjonsnedsettelse, innvandrerbakgrunn og bosted. Mange aktører prøver å informere om aktiviteter, men manglende informasjon løftes likevel frem som en viktig barriere for deltakelse i «Alle inkludert!».

For familier kan det være vanskelig å finne relevant informasjon om aktiviteter. Laget rundt barnet, som skole, helsesykepleiere, barnevern og NAV, opplever at det er vanskelig å holde oversikt over aktiviteter og formidle god og oppdatert informasjon. Det er uoversiktlig og vanskelig for kommunene å velge gode digitale verktøy som ansatte kan bruke til å formidle informasjonen til barna og familiene.

1.2 Kort om forholdet mellom innsiktsrapporten og konseptrapporten

I første fase av utredningsarbeidet, ble det utarbeidet en *innsiktsrapport* hvor man samlet, strukturerte og oppsummerte eksisterende dokumentasjon om dagens situasjon og behov på området. Denne *konseptrapporten* bygger videre på innsiktsrapporten, og har til formål å beskrive og vurdere alternative nasjonale tilnærminger i tillegg til nullalternativet (dagens situasjon). De to rapportene bør leses i sammenheng for å få et helhetlig bilde av utredningen, analysen og vurderingene.

¹ [Utredningsinstruksen - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

1.3 Endringer i utredningens rammer og mandat

Prosjektets mandat avgrensner utredningen til å handle om aktiviteter som skal:

1. være rettet mot barn og unge.
2. være organiserte og gjentakende, ikke enkeltarrangementer.
3. tilbys av ikke-kommersielle aktører med mål om inkludering og deltakelse.

For å kunne se prosjektet inn i en større helhet og sammenheng sett fra et kommuneperspektiv besluttet styringsgruppen 19.09.2025 at avgrensningene over ble endret slik at:

- Beskrivelsene av alternativene i konseptfasen skal inneholde en vurdering av alternativenes mulighet for skalering for å kunne inkludere informasjon om aktiviteter utover rammene som er satt i mandatet.
- Når aktivitetsinformasjon presenteres, skal de som presenterer kunne begrense utvalget av aktiviteter – for eksempel til de kriteriene som settes i mandatet.

Dette betyr i praksis at utredningen inkluderer alternative tilnærminger som også omfatter aktiviteter som:

1. er rettet mot ulike aldersgrupper (f.eks. seniorer)
2. er enkeltarrangementer
3. tilbys av kommersielle aktører

Data om aktiviteter må gjøres tilgjengelig på en måte som lar de som presenterer det stå fritt til å velge begrensninger i hva som skal vises i den aktuelle kanalen. Med andre ord skal ikke en utvidelse av hvilke aktiviteter som omfattes kunne begrense aktørers mulighet til å selv velge målgruppe eller type aktiviteter.

1.4 Interessenter i utredningen

I dette arbeidet har A-2 Norge AS vært i dialog med følgende interessenter gjennom intervjuer og workshops.

Interessent	Representanter
Teknologileverandører	Friskus, Netlab, Zpirit, Vi Fritid, NIF Digital, Spond, Nyby, Frivillighet Norge og Styreportalen
Kommuner	Trondheim, Asker, Fredrikstad, Haugesund, Bodø, Bømlo, Sigdal
Statlig aktører	Kulturtanken og ung.no.
Organisasjoner	Norges Røde Kors, DNT, Norges Musikkorps Forbund, Innebandyforbundet, Ungdom og fritid og Frivillighet Norge
Foreldre	Foreldreutvalget for grunnopplæringen ²
Barn/unge	DigiUngdomspanel ³

² Foreldreutvalget for grunnopplæringa (FUG) er et nasjonalt og uavhengig organ som gir råd og veiledning til foreldre om samarbeid mellom hjem og skole.

³ DigiUngdomspanel er [DigiUng](#) sitt brukermedvirkningsorgan og består av rundt 27 ungdommer i alderen 13 til 21 år fra hele Norge.

Interessent	Representanter
Laget rundt barnet	Helsesykepleierne NSF ⁴ , NAV Ringerike, Fritidskoordinator ⁵ , AlleMed-koordinator ⁶

⁴ Helsesykepleierne NSF er en faggruppe for helsesykepleiere i primærhelsetjenesten for barn og unge i kommunene.

⁵ En fritidskoordinator har som hovedoppgave å tilrettelegge, koordinere og utvikle fritidstilbud for ulike målgrupper, ofte i regi av en kommune eller en organisasjon.

⁶ AlleMed-koordinatoren har som hovedoppgave å være en brobygger mellom kommuneorganisasjonen og frivillige, og mellom unge og fritidsaktiviteter.

2 Dagens og fremtidig ønsket situasjon

2.1 Aktører og informasjonsflyt i dag

Aktører	Beskrivelse
Arrangør	Ansvarlig for å registrere fritidsaktiviteter i egne løsninger og i kommunale og/eller nasjonale aktivitetsoversikter.
Redaktør av kommunale aktivitetssider	Kommuneansatt som har som oppgave å vedlikeholde informasjonen i kommunens aktivitetsoversikt.
Unge	Unge som leter etter informasjon om fritidsaktiviteter.
Foreldre og barn	Foreldre som leter etter informasjon om fritidsaktiviteter for sine barn.
Laget rundt barnet ⁷	Laget rundt barnet er en fellesbetegnelse på de som er i kontakt med barn og unge i ulike situasjoner løpet av oppveksten. For eksempel helsesykepleier, miljøarbeider, mangfoldsrådgiver. Disse leter etter informasjon om fritidsaktiviteter for barn og unge.

Informasjonsflyten består av flere steg, fra planlegging av en fritidsaktivitet, til barnet eller ungdommen faktisk deltar. Det vil være også være egne rutiner for å oppdatere informasjon om aktiviteter eller arrangører, fjerne aktiviteter, håndtere fullbookede aktiviteter og lignende. Under har vi beskrevet en overordnet verdikjede for hvordan informasjon om fritidsaktiviteter for barn og unge skapes og distribueres i dag.

1. Arrangør planlegger ny aktivitet – f.eks. et idrettslag som tilbyr en ny aktivitet, eller en kulturskole som tilbyr et nytt kurs.
2. Arrangør registrerer informasjon om den nye aktiviteten i kanaler de velger selv, f.eks. arrangørens egen nettside og SoMe-sider, kommunens aktivitetssider, e-post til kommune, skole og medlemmer, nasjonale aktivitetssider, oppslag på klubbhuset, m.m.
3. Kommunal redaktør oppdaterer aktivitetsoversikter manuelt. Arrangøren er ansvarlig for å oppdatere kommunale aktivitetsoversikter, men i tilfeller dette ikke skjer har redaktøren mulighet til å registrere aktiviteten hvis informasjonen er kjent.
4. Unge, foreldre og laget rundt barnet leter etter aktivitet. De leter på forskjellige nettsider, spørre kjente, søker seg fram eller høre gjennom skolen.

⁷ [Laget rundt barnet - Frivillighet Norge](#)

5. Barn/ungdom meldes på aktivitet. Det gis beskjed om at man ønsker å delta på fritidsaktiviteten og barnet/ungdommen starter der. Dette skjer for eksempel ved at det sendes en melding eller ringes.
6. Barn/ungdom deltar i aktivitet. Her brukes det andre løsninger som f.eks. Spond

2.2 utfordringer i dagens informasjonsflyt

Innsiktsrapporten og arbeidet som er gjort i forbindelse med denne utredningen viser at data om aktiviteter er spredt på ulike systemer, og at arrangører må registrere de samme aktivitetene flere steder. Dette fører til utdaterte opplysninger, siden kommunale redaktører ikke oppdaterer informasjon jevnlig, og arrangører ofte mangler kapasitet til å holde flere systemer ved like. Foreldre og laget rundt barnet har begrenset tid til å lete etter aktiviteter, og lav merkekjennskap til aktivitetskalendere gjør det enda vanskeligere å finne frem. Mange vet heller ikke hvor de skal begynne søket, og de løsningene som finnes i dag er ikke godt tilpasset brukernes behov, språk eller digitale vaner.

2.3 Samfunnsproblemet som tiltak skal løse

Samfunnsproblemet knytter seg til at det er utfordringer med å nå frem med riktig og relevant informasjon til barna og familiene, samt at det er vanskelig for støtteapparatet («laget rundt barnet») å holde oversikt og formidle god oppdatert informasjon. Mangel på informasjon om hvilke aktiviteter og tilskudd som finnes, hva det vil si å være med og hvordan man kan melde seg på, framheves av organisasjonene og barn og unge som et hinder for deltakelse. Dette informasjonsgapet bidrar til utenforskap med at enkelte ikke deltar på fritidsaktiviteter, som er den ultimate begrunnelsen for hvorfor det bør settes i gang tiltak på dette området.⁸

I tillegg til dette er det utfordringer for kommunene å velge gode løsninger for informasjonsformidling. Det er også utfordringer knyttet til å holde informasjon oppdatert fra de som arrangerer aktiviteter siden dette ofte gjøres på frivillig basis, og siden informasjonsformidlingen skjer i mange forskjellige kanaler.

På bakgrunn av dette har vi valgt å kort definere samfunnsproblemet som:

«Mangelfull, ustandardisert og lite tilgjengelig digital informasjon om lokale fritidsaktiviteter bidrar til sosial ulikhet i barns deltakelse og ineffektiv ressursbruk i kommunal og frivillig sektor.»

Det er viktig å ta høyde for at det er ikke et samfunnsproblem i seg selv at informasjon er vanskelig tilgjengelig og ikke alltid oppdatert digitalt. Det er konsekvensene av dette som er samfunnsproblemet, nemlig at personer som i utgangspunktet kunne tenkt seg å delta på fritidsaktiviteter (og dermed få gevinstene av dette) ikke gjør det grunnet denne mangelen på oppdatert og tilgjengelig informasjon. Dermed vil utenforskapet, og negative virkninger som følge av dette, fortsette. I tillegg kan det sies at det er et problem og en ineffektivitet ved at personell i kommunal og frivillig sektor må bruke tid på å oppdatere og holde vedlike informasjon på flere steder. Det fører til unødvendig dobbeltarbeid og kan i verste fall innebære sløsing av ressurser.

Det er mange barrierer som kan bidra til sosial ulikhet i barns deltagelse i fritidsaktiviteter. Herunder andre barrierer som ikke er tema for vår utredning, som sosioøkonomisk status, språk, kultur osv. Dette er tema for andre tiltak i handlingsplanen «Alle inkludert». Selv om det er vanskelig/umulig å si hvor mye digital informasjonstilgang *isolert sett* bidrar til problemet med sosial ulikhet i deltakelse i fritidsaktiviteter, er det rimelig å anta at det har en viss effekt. Dette løftes også frem i forskningsrapporter og dokumentasjon som er nærmere beskrevet i Innsiktsrapporten.

2.4 Fremtidig situasjon – hva ønsker vi å oppnå?

Mandatet og handlingsplanen løfter frem utenforskap som det bakenforliggende samfunnsproblemet som ligger til grunn for tiltak 15. Når vi skal utlede et samfunns mål for tiltakene som foreslås under tiltak 15 må vi se hen til samfunnsproblemet og utforme samfunns mål og effektmål som henger sammen med dette.

⁸ Se «Alle inkludert! – Handlingsplan for like muligheter til å delta i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter, 2024-2026» for en nærmere beskrivelse av samfunnsproblemet rundt utenforskap.

Samfunns mål

Samfunns målet må knytte seg til det samfunnsmessige problemet som vi ønsker å løse. Vi har formulert følgende samfunns mål:

- *Redusere utenforskap gjennom mer enhetlig, målrettet og relevant informasjon til befolkningen om organiserte fritidsaktiviteter.*
- *Gjøre det mer effektivt å informere, oppdatere og vedlikeholde informasjon fra kommunal og frivillig sektor.*

Effekt mål

Effekt mål er en konkretisering av hva som ønskes oppnådd for tiltakets målgruppe. Effekt målet skal angi en ønsket fremtidig tilstand for målgruppen(e) for tiltaket. Samtidig er det en god regel for å skape gode og relevante effekt mål at de er SMART utformet, dvs. «Spesifikke», «Målbare», «Aksepterte», «Relevante», «Tidsspesifikke».

I utredningen har vi derfor lagt følgende effekt mål til grunn:

- **Effekt mål 1:** *Innen 2030 skal undersøkelser vise at det oppleves lett for de fleste å holde oversikt og finne relevant informasjon om organiserte fritidsaktiviteter i deres nærområder.*
- **Effekt mål 2:** *Undersøkelser skal vise at eventuell utenforskap i lavinntektsfamilier i 2030 ikke skal skyldes mangel på informasjon.*
- **Effekt mål 3:** *Tidsbesparelser og økt kvalitet i informasjonsavgivelse, oppdatering og vedlikehold av digital informasjon om arrangementer for kommune og frivillig sektor.*

3 IT-politiske føringer og andre rammebetingelser

Digitaliseringsstrategiene for offentlig sektor

Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor, og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet gjennom bedre tjenester og mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter. For å lykkes med dette har regjeringen de siste årene lagt frem to digitaliseringsstrategier som angir en felles retning for digitaliseringsarbeidet i både statlig og kommunal sektor:

- En digital offentlig sektor (2019–2025)⁹
- Fremtidens digitale Norge (2024–2030)¹⁰

Strategiene legger vekt på at brukeren skal settes i sentrum for tjenesteutvikling og at digitalisering skal bidra til forenkling, samhandling og mer effektiv ressursbruk på tvers av sektorer. Fellesløsninger og gjenbruk av data regnes som grunnleggende forutsetninger for dette. Når det gjelder utformingen av et felles digitalt økosystem og ulike nasjonale fellesløsninger, skal disse også være tilpasset frivillig sektors behov slik at administrative oppgaver reduseres og mer tid frigjøres til aktivitet. Målet er at innbyggere, bedrifter og frivillige organisasjoner skal oppleve en enklere og mer sammenhengende offentlig sektor.

Offentlig sektor skal ikke utkonkurrere private tilbydere unødvendig og Digitaliseringsstrategien, En digital offentlig sektor (2019–2025), presiserer at det offentlige bør unngå å utvikle egne digitale løsninger i direkte konkurranse med det private næringsliv. I stedet bør det offentlige samarbeide med næringslivet og dra nytte av privat innovasjon der det lar seg gjøre. Dette hensynet skal sikre at offentlig digitalisering ikke hemmer konkurranse eller fører til skjevheter i markedet.

IT-politiske føringer

I tillegg til de nasjonale strategiene er det fastsatt en rekke IT-politiske krav og retningslinjer: Digitaliseringsrundskrivet¹¹ gir en samlet oversikt over IT-politiske føringer som gjelder for digitaliseringsarbeid i statlige virksomheter. Det inneholder krav og anbefalinger innen blant annet informasjonssikkerhet, bruk av nasjonale fellesløsninger og felles arkitekturprinsipper, og legger til grunn at digitale tjenester skal være hovedregelen i offentlig sektor.

Rundskrivet vektlegger også tilrettelegging for gjenbruk og deling av informasjon. Et sentralt prinsipp er at offentlige virksomheter ikke skal be brukerne oppgi opplysninger som allerede er kjent for forvaltningen. Dette omtales som «*kun én gang*»-prinsippet, og er definert som et langsiktig mål og en hovedprioritering i regjeringens IKT-politikk.

Videre presiserer rundskrivet at alle offentlige virksomheter skal overholde kravene til universell utforming av IKT-løsninger. Disse kravene er nærmere regulert i forskriften for universell utforming¹².

Digitaliseringsrådet¹³, er et rådgivende organ som tilbyr uavhengig veiledning til offentlige digitaliseringsprosjekter. Digitaliseringsrådet deler hvert år erfaringer i erfaringsrapporter og understreker blant annet betydningen av brukerorientering, tverrsektorielt samarbeid og god styring i digitaliseringsarbeidet.

⁹ [En digital offentlig sektor - Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025](#)

¹⁰ [Fremtidens digitale Norge – nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030](#)

¹¹ [Digitaliseringsrundskrivet](#)

¹² [Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske \(IKT\)-løsninger](#)

¹³ [Digitaliseringsrådet](#)

4 Metodisk tilnærming

4.1 Prosjektveiviseren

Utredningsarbeidet er en del av en konseptfase i Prosjektveiviseren¹⁴. Konseptfasen sikrer at et eventuelt prosjekt vil være riktig bruk av virksomhetens ressurser for å tilfredstille et definert behov. Dette gjøres ved å utrede alternative konsepter og velge det beste¹⁵. I konseptfasen, når konseptrapporten er ferdigstilt, skal prosjektbegrunnelse, prosjektforslag og faseplan utarbeides.

Figur 1: Prosjektveiviseren beskriver virksomhetens overordnede styring av sine prosjekter, basert på faser og beslutningspunkter.

4.2 Utredningsinstruksen

Vi legger Utredningsinstruksen til grunn for dette arbeidet. Instruksen gjelder for utarbeiding av beslutningsgrunnlag for statlige tiltak som utføres i, eller på oppdrag for, statlige forvaltningsorganer¹⁶. Formålet med den er å legge et godt grunnlag for beslutninger om statlige og kommunale tiltak gjennom å:

- Identifisere alternative tiltak
- Utrede og vurdere virkningene av aktuelle tiltak
- Involvere dem som er berørt av tiltaket, tidlig i utredningsprosessen og
- Samordne berørte myndigheter

Utredningen skal være så omfattende og grundig som nødvendig. Denne vurderingen har vi basert på om tiltakene reiser viktige prinsipielle spørsmål, hvor vesentlige tiltakets virkninger forventes å bli og den tiden som har stått til rådighet. Det vil derfor gjenstå uavklarte spørsmål som kan ha behov for ytterligere utredning før tiltak gjennomføres.

¹⁴ [Prosjektveiviseren \(digdir.no\)](https://digdir.no/prosjektveiviseren)

¹⁵ [Hva er konseptfasen? | Prosjektveiviseren \(digdir.no\)](https://digdir.no/prosjektveiviseren/hva-er-konseptfasen/)

¹⁶ [Utredningsinstruksen - regjeringen.no](https://regjeringen.no/utredningsinstruksen)

5 Kunnskapsgrunnlag

Innsiktsarbeidet kombinerer eksisterende dokumentasjon gjengitt i innsiktsrapporten, med nye samtaler og workshops med arrangører, kommunale redaktører av aktivitetssider, teknologileverandører, foreldre, unge og representanter for laget rundt barnet. Til sammen gir dette et helhetlig bilde av hvordan aktivitetsinformasjon skapes, forvaltes og brukes i praksis i dag.

I det videre vil vi gi en kortfattet oppsummering av funn på tvers av målgruppene og per målgruppe. Det bygger på innsikt fra innsiktsrapporten. I Vedlegg 1: Oppdaterte hypoteser har vi skissert hvordan vi mener informasjon fra intervjuene og workshopene har bidratt til å berike, validere eller eventuelt avkrefte hypotesene utarbeidet i innsiktsrapporten.

5.1 Funn på tvers av målgruppene

Følgende fellestrekk går igjen:

1. Fragmentert informasjonslandskap

Aktiviteter registreres og publiseres i mange forskjellige systemer, fra medlemsregistre og klubbsider til kommunale portaler og sosiale medier. Ingen aktører har i dag et samlet bilde. Resultatet er at informasjon blir vanskelig å finne og ofte foreldet.

2. Kapasitet og kontinuitet som nøkkelutfordringer

Mange oppgaver utføres av frivillige, foreldre, ungdomsarbeidere eller små kommunale fagmiljøer. Høy turnover og begrenset tid gjør det utfordrende å oppdatere aktivitetsinformasjon jevnlig. Dette gjelder både små organisasjoner, idrettslag og flere kommuner.

3. Ujevn synlighet og tilgang til informasjon

Mange barn, unge og familier, særlig de som har utfordringer fra før, får ikke nødvendigvis med seg informasjon som legges ut digitalt. Flere målgrupper opplever at personlig formidling, skolearenaer, NAV, barnevern, frivillighetsentraler og fysiske møteplasser ofte er mer effektive formidlere av informasjon enn nettsider og sosiale medier.

5.2 Funn per målgruppe

Arrangører

Arrangører har ulike registreringspraksiser avhengig av størrelse, struktur og systemtilgang. Noen har helintegrerte systemer (som DNT), mens andre opererer med et stort antall apper og manuelle prosesser (særlig idretten). Registrering i kommunale portaler og Ungfritid.no skjer bare i varierende grad og avhenger primært av kapasitet. Lavterskelaktører og ungdomsklubber har ofte fleksible tilbud som ikke passer inn i tradisjonelle registreringsmodeller.

Kommunale redaktører

Kommunene bruker aktivitetsoversikter som et verktøy for inkludering og som en kanal for å vise aktivitetstilbud bredt. Utfordringene ligger i å rekruttere arrangører til å registrere seg, holde informasjon oppdatert og sikre bruk blant innbyggerne. Kommunene vektlegger behovet for lokal tilpasning, støtteordninger knyttet til visning av aktivitet og strukturert datagrunnlag som kan gjenbrukes. Kartleggingen har vist at kommunens tydelige behov er at en løsning må kunne møte behov i flere målgrupper, men at hver målgruppes aktiviteter kan vises i flere ulike «utstillingsvinduer».

Teknologileverandører

Leverandørene er generelt positive til datadeling gjennom åpne API-er, forutsatt at påkoblingen er enkel og ikke skaper merarbeid for frivilligheten eller kommunene. Løsningene deres varierer betydelig i funksjonalitet, men de

deler en hovedutfordring: datakvalitet og jevn oppdatering kan ikke sikres uten tydelige ansvarsforhold hos arrangører og kommuner.

Barn og unge

Ungdom oppgir at de sjelden bruker aktivitetsoversikter direkte. De finner først og fremst informasjon gjennom venner, sosiale medier og Google. Deres behov er særlig knyttet til informasjon om hvor aktiviteten skjer, aldersgrenser, treningsmengde, kostnader, prøvetimer og hva man skal ha på seg. Flere ønsker en samlet digital inngang, gjerne i form av en app.

Foreldre og laget rundt barnet

Denne gruppen opplever både kanalfragmentering og språkbarrierer som utfordringer. De fremhever behov for praktisk, forståelig informasjon og påpeker at digital informasjon ikke alltid når familier som allerede er i en utsatt situasjon. De etterspør like løsninger på tvers av kommuner, og tydeligere formidling av støtteordninger.

6 Analyse og anbefalinger for det videre arbeidet

I dette kapitlet vurderer vi mulige tilnærminger til en nasjonal løsning for digital informasjon om fritidsaktiviteter som bidrar til å løse dagens problemer. Analysen skal gi et helhetlig grunnlag for videre beslutninger. Analysen følger strukturen i utredningsinstruksen og beskriver de sentrale problemene, hvilke løsningsalternativer som foreligger, hvordan disse er vurdert, samt hvilken retning som utredningsgruppen anbefaler videre.

6.1 Hva er problemet?

En tydelig og felles forståelse av problemene som skal løses er nødvendig for å kunne vurdere hvilke konsepter som er relevante. Dette delkapitlet beskriver utfordringene slik de fremstår i dag og danner grunnlaget for vurderingene som følger i resten av kapitlet. De viktigste problemene kan oppsummeres i syv punkter:

1. Arrangører må registrere aktiviteter flere steder

Mange arrangører legger inn den samme aktiviteten på sin egen nettside, i kommunale aktivitetskalendere, i Ungfritid.no eller i idrettens og organisasjonenes egne løsninger. Dette fører til unødvendig ressursbruk og øker risikoen for feil og avvik mellom ulike kanaler.

2. Informasjon blir raskt utdatert

Kontaktinformasjon, treningstider, priser og andre aktivitetsdata oppdateres sjelden. Kommunene mangler kapasitet til å kontrollere innholdet, og arrangører har ikke tid til å følge opp i flere systemer. Resultatet er at mye av informasjonen brukerne møter ikke er korrekt eller oppdatert.

3. Kommunale oversikter krever manuell oppdatering

Der kommuner har aktivitetsoversikter, bruker ansatte betydelig tid på å administrere og vedlikeholde innholdet. Arbeidsmåten er sårbar, avhengig av lokale ildsjeler og ofte lite skalerbar.

4. Hver løsning viser bare deler av aktivitetstilbudet

Ingen av de eksisterende oversiktene gir et komplett bilde. Idrett, korps, kulturskole, frivillige organisasjoner, ungdomsklubber og private aktører synliggjøres i ulike grad avhengig av hvilken løsning som brukes. Dette gir en fragmentert brukeropplevelse hvor unge og foreldre må lete på flere steder for å få oversikt.

5. Aktivitetsoversikter er lite kjent blant brukere

Selv der gode oversikter finnes, er de ofte lite kjent i befolkningen. Mange familier og fagpersoner vet ikke hvilke kanaler de skal bruke eller hvor de finner informasjon. Dermed når ikke løsningene målgruppen, og potensialet deres utnyttes dårlig.

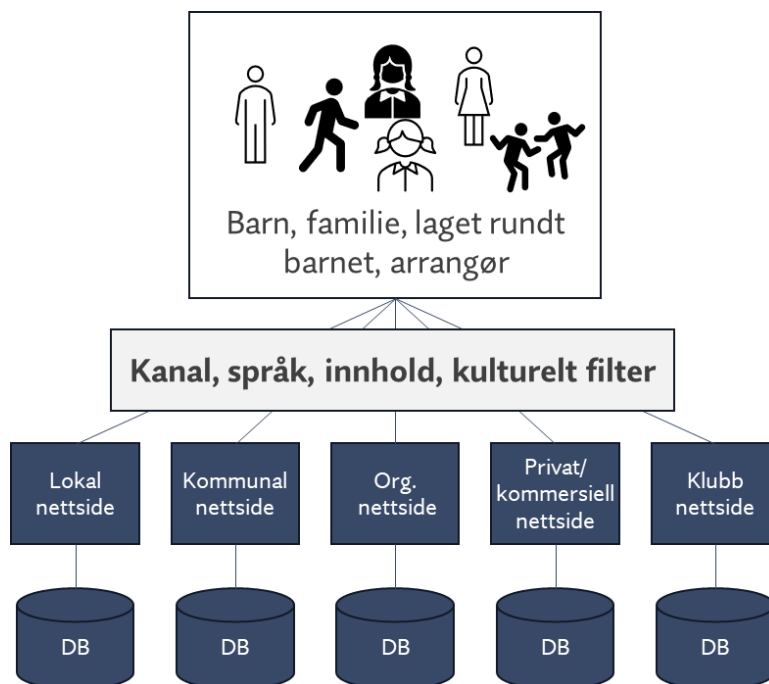
6. Manglende brukertilpasning

Språk, tilgjengelighet, prisinformasjon og forklaringer om støtteordninger varierer mellom løsningene. For mange brukere, særlig familier med lav digital kompetanse eller svake norskferdigheter, fremstår informasjonen som lite forståelig og lite relevant. Dette reduserer både bruken og tilliten til løsningene.

7. Flere kommuner har ingen løsning for aktivitetsinformasjon

Det finnes fortsatt kommuner uten digitale aktivitetsoversikter. Dette gir geografiske forskjeller i tilgjengelig informasjon og gjør det vanskelig for innbyggere og støtteapparatet å få oversikt. Samtidig gjør det arbeidet med standardisering og samordning mer krevende.

De syv problemene henger tett sammen og forsterker hverandre. Til sammen fører de til et fragmentert og lite helhetlig informasjonsgrunnlag, der verken arrangører, kommuner, laget rundt barnet eller unge og foreldre får verktøyene de trenger for å finne, formidle eller oppdatere aktivitetsinformasjon på en effektiv måte.

Figur 2: Fragmenteringen og lavt brukerfokus gjør det vanskelig å finne relevant informasjon om fritidsaktiviteter

Tematisk inndeling av problemene

De syv problemene kan også grupperes etter hvilken type utfordring de representerer. Dette gir et tydelig bilde av hvilke forhold som i hovedsak handler om datakvalitet, og hvilke som i tillegg berører brukeropplevelse.

Type	Problemer
Dataorientert	<ol style="list-style-type: none"> 1. Registrering flere steder 2. Utdatert informasjon 3. Manuell oppdatering i kommunene 4. Hver løsning viser bare deler av tilbudet
Både data- og brukergrensesnittorientert	<ol style="list-style-type: none"> 5. Løsningene er lite kjent 6. Manglende brukertilpasning 7. Flere kommuner har ingen løsning

6.2 Hvilke tiltak er relevante?

6.2.1 Hvordan vi har valgt ut de alternative tilnærmingene

Det finnes mange mulige måter å løse de identifiserte problemene på, og vi har derfor lagt vekt på å kondensere et bredt mulighetsrom ned til et lite antall prinsipielt ulike alternativer. Målet har vært å synliggjøre reelle valg som hver på sin måte kan løse problemene.

For å velge ut hvilke alternativer som skulle beskrives videre, har vi vurdert dem opp mot tre hovedkriterier:

- Rammebetingelser og IT-politiske føringer
Herunder krav til gjenbruk, teknologinøytralitet, universell utforming, konkurransenøytralitet og juridiske forhold knyttet til anskaffelser og statsstøtte.

- Antatt kompleksitet
Både teknisk (arkitektur, stabilitet, skalerbarhet), organisatorisk og økosystemmessig (avhengigheter, modenhet hos aktører og leverandører).
- Gjennomførbarhet
Vurdering av ressursbehov, styringsmodell, tid-til-verdi, risiko for lav deltakelse og hva som realistisk lar seg etablere og forvalte nasjonalt.

I tillegg inngikk en samlet vurdering av faktorer som sourcing (bygge, kjøpe eller gjenbruke), eierskap, drift og forvaltning, kostnadsnivå, fleksibilitet og videre muligheter for innovasjon og utvikling.

Basert på denne helhetsvurderingen presenterer vi i dette kapitlet de alternativene som best oppfyller kravene og spenner opp mulighetsrommet. I neste steg vurderes disse alternativene nærmere etter nytte, kostnad, fleksibilitet og risiko for å komme frem til et anbefalt valg.

6.2.2 Kort om digitale økosystemer

Utfordringene som beskrives i denne rapporten kan ikke løses gjennom et isolert tiltak. Problemet er strukturelt: økosystemet for fritidsinformasjon fungerer ikke som et sammenkoblet nettverk. Informasjon er spredt, få aktører er koblet på hverandre, og datakvaliteten forringes fordi informasjonen ikke vedlikeholdes gjennom faktisk bruk.

Et digitalt økosystem består av mange uavhengige aktører som produserer, bruker og deler informasjon i en felles infrastruktur. Når et slikt økosystem fungerer godt, skjer fire ting:

- Aktørene finner hverandre
- Informasjon flyter på tvers av tjenester
- Datakvaliteten vedlikeholdes av dem som eier data
- Verdien øker gjennom nettverkseffekter og kontinuerlig bruk

For at dette skal skje, må arrangører, kommuner, nasjonale aktører, teknologileverandører og brukere være koblet på samme infrastruktur. I dagens situasjon skjer ikke dette. Fragmenteringen gjør at datakvaliteten synker, synligheten blir lav, og kommuner kompenserer med manuelt arbeid som ikke skalerer.

Viktige forutsetninger for velfungerende økosystemer

Forskning på digitale økosystemer (bl.a. Fjeldstad m.fl.^{17 18}) viser at verdi først oppstår når mange aktører deltar i en felles infrastruktur og nettverkseffekter får virke. Når flere publiserer, øker nytten for dem som søker, og når flere søker, øker insentivene til å publisere. Denne dynamikken oppstår ikke i dagens fragmenterte landskap.

Datakvalitet er samtidig en nøkkelfaktor. Studier (Wang & Strong^{19 20}) viser at datakvalitet primært er et resultat av faktisk bruk, ikke av tekniske mekanismer. Informasjon som brukes bredt av mange aktører holdes kontinuerlig

¹⁷ Stabell, C. B., & Fjeldstad, Ø. D. (1998). Configuring value for competitive advantage: On chains, shops, and networks. *Strategic Management Journal*, 19(5), 413–437. <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/253769.253804>

¹⁸ Fjeldstad, Ø. D., Snow, C. C., Miles, R. E., & Lettl, C. (2012). The architecture of collaboration. *Strategic Management Journal*, 33(6), 734–750. <https://doi.org/10.1002/smj.1968>

¹⁹ Wang, R. Y., & Strong, D. M. (1996). Beyond accuracy: What data quality means to data consumers. *Journal of Management Information Systems*, 12(4), 5–33. <https://doi.org/10.1080/07421222.1996.11518099>

²⁰ Strong, D. M., Lee, Y. W., & Wang, R. Y. (1997). Data quality in context. *Communications of the ACM*, 40(5), 103–110. <https://doi.org/10.1145/253769.253804>

oppdatert, mens data i lite brukte løsninger raskt blir utdaterte. Dette er situasjonen i dagens økosystem, der arrangører har lav synlighet og få incentiver til å oppdatere tilbudene sine.

“The Long Tail”-teorien (Anderson²¹) viser i tillegg at mangfoldet av små eller spesialiserte aktører blir synlig først når de samles i én kanal. For fritidsfeltet betyr dette at små lokale tilbud kan bli synlige og tilgjengelige på en helt annen måte enn i dagens mange parallelle og svakt koblede løsninger.

Dette er en viktig del av grunnlaget for utformingen av alternativene i neste avsnitt.

6.2.3 Oversikt over alternativene

Vi har identifisert fem mulige tilnærminger til en nasjonal løsning for aktivitetsinformasjon (A00–A04) som vi har utredet videre. De representerer ulike ambisjonsnivåer – fra enklere dataorienterte tiltak til mer omfattende data- og brukergrensesnittorienterte løsninger. I denne rapporten er hovedvekten lagt på alternativ A01, A02 og A03, som vurderes som mest relevante mht. å løse problemene vi har avdekket og bidra til ønskede mål. A00 og A04 har også være vurdert, men det er ikke gjort en full analyse av disse to alternativene.

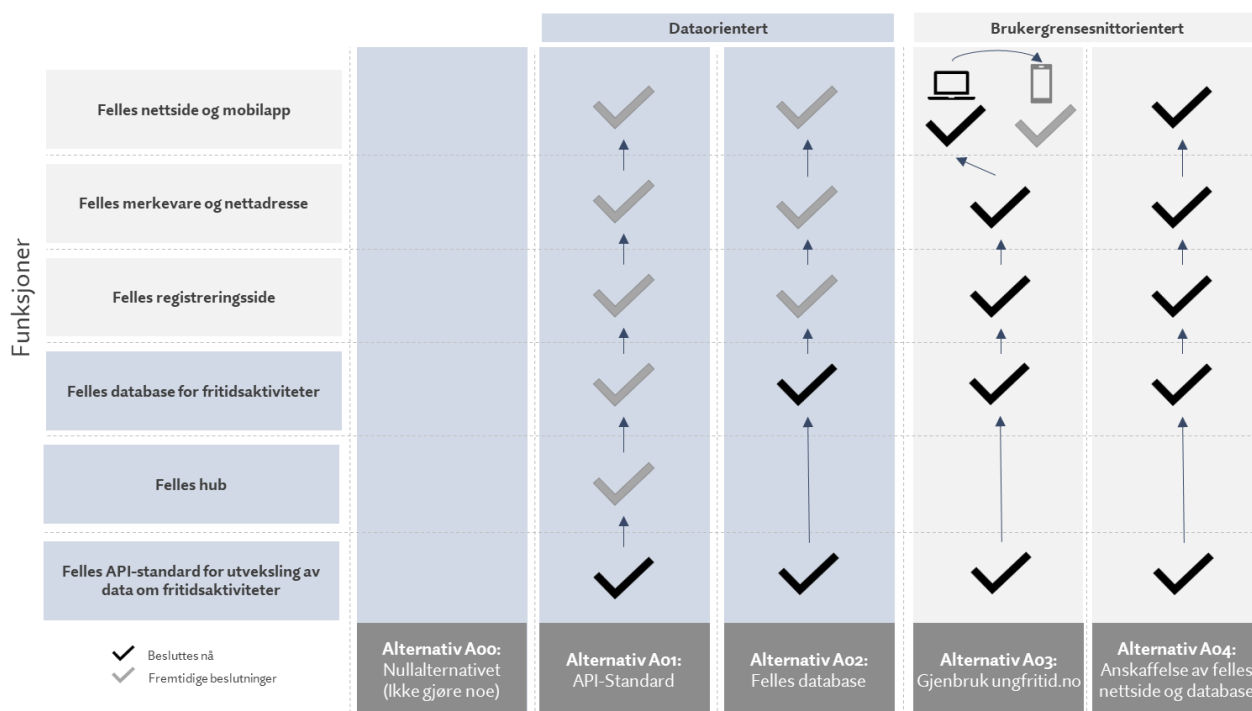
Oversikt over alternativene A00–A04

- A00 – Nullalternativet: Ingen nye tiltak eller endringer.
- A01 – API-standard (FRIFLYT): En felles, hendelsesdrevet API-standard som brukes for å utveksle data om arrangører, aktiviteter og støtteordninger.
- A02 – Felles database (FRIDAB): En nasjonal, felles database for fritidsaktiviteter samler data om arrangører, aktiviteter og støtteordninger.
- A03 – Gjenbruk av en eksisterende løsning: Videreutvikling til en nasjonal løsning for registrering og visning av informasjon om fritidsaktiviteter. I utredningen er Ungfritid.no brukt som eksempel siden det er et eksempel på en eksisterende tjeneste med sammenlignbar funksjonalitet som utredningen sikter mot. Men det er ikke den eneste aktuelle løsningen for dette alternativet.
- A04 – Ny anskaffelse: Full nyanskaffelse av nettsted og database gjennom konkurranse i markedet.

Figur 3: Alternative tilnærminger - en oversikt viser hvilke funksjoner hvert alternativ er tenkt å tilby. Dette er markert med svarte haker. De grå hakene viser mulige utvidelser som kan legges til senere. Dette gir en enkel visuell forståelse av hvordan alternativene bygger på hverandre og hva slags ambisjonsnivå de representerer.

For eksempel kan A02 – Felles database senere utvides med en registreringsside eller en nasjonal nettside, mens A01 – API-standard representerer et minimumstiltak som kan ligge til grunn for alle andre alternativer.

²¹ Anderson, C. (2004). *The Long Tail*. *Wired Magazine*, 12(10). <https://www.wired.com/2004/10/tail/>

Figur 3: Alternative tilnæringer - en oversikt

Funksjoner som inngår i alternativene:

Som vist til venstre i *Figur 3: Alternative tilnæringer - en oversikt*, så er de forskjellige alternativene delt inn i funksjoner. Under har vi satt opp en oversikt med litt mer informasjon om hva som inngår i de forskjellige funksjonene. Figuren viser kun kortnavn.

- Felles API-standard for utveksling av data om fritidsaktiviteter
En felles hendelsesdrevet standard som gjør det mulig for alle løsninger å utveksle data om arrangører, aktiviteter og støtteordninger på en lik måte.
- Felles hub
Felles meldings-hub uten database slik at hver datakilde slipper å integrere med alle datamottakere.
- Felles database for fritidsaktiviteter
En nasjonal database som samler og kvalitetssikrer aktivitetsdata fra flere kilder, og gjør dem tilgjengelige via API.
- Felles registreringsside
Ett sted hvor arrangører kan registrere og oppdatere aktiviteter, slik at de slipper å legge inn informasjon flere steder.
- Felles merkevare og nettside
En felles merkevare for det nasjonale nettstedet samt en felles nettside for å nå aktivitetsinformasjonen.
- Felles nettside og mobilapp
En komplett løsning med en felles database for både visning og registrering av aktiviteter, bygget som et nasjonalt nettsted og eventuell app.

6.2.4 Alternativ A00 – Nullalternativet

Nullalternativet innebærer at det ikke iverksettes nye tiltak, og at dagens situasjon fortsetter som i dag.

I nullalternativet vil Ungfritid.no fortsatt kunne fungere som en nasjonal kilde til aktivitetsinformasjon, men fortsatt med de nåværende begrensningene:

- Løsningen er primært rettet mot barn og unge, og dekker ikke kommunenes behov for også å formidle aktiviteter til voksne og eldre.
- Den støtter kun repeterende aktiviteter, og kan ikke synliggjøre enkeltarrangementer eller aktiviteter som faller utenfor denne kategorien.
- Kommersielle aktører kan i utgangspunktet ikke delta, med mindre de mottar kommunal støtte. Dette gjør at deler av aktivitetstilbudet ikke vises.
- Den er i dag underfinansiert, og fortsatt drift og videreføring forutsetter at Ungfritid.no får tilstrekkelig finansiering fremover.

Selv med videre drift vil Ungfritid.no derfor ikke bidra til å løse problemene som er avdekket.

Generative KI-verktøy som ChatGPT, Copilot og andre gir allerede i dag gode muligheter for søk og sammenstilling av informasjon.

Figur 4: Eksempel som viser at KI-baserte løsninger allerede kan hjelpe med å finne fritidsaktiviteter

I årene fremover vil KI ha bedre søkefunksjonalitet enn i dag. Likevel vil ikke dette løse alle problemene siden KI ikke kan skape data som ikke finnes. Dersom aktivitetsdata fortsatt ikke registreres, oppdateres og tilgjengeliggjøres systematisk, vil KI fortsatt presentere et ufullstendig eller misvisende bilde.

6.2.5 Alternativ A01 – Hendelsesdrevet API-standard (FRIFLYT)

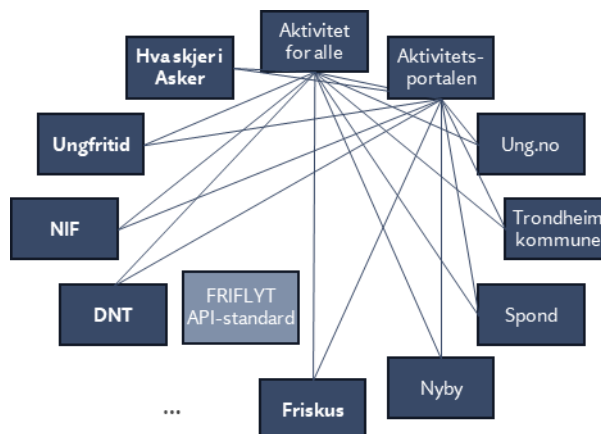
A01 innebærer å etablere en nasjonal, hendelsesdrevet API-standard – **FRIFLYT** – som gjør det mulig for alle relevante aktører å utveksle aktivitetsdata på en strukturert og forutsigbar måte. Alternativet er et rent dataorientert tiltak som legger et felles teknisk grunnlag for deling av informasjon om arrangører, aktiviteter og støtteordninger, uten å etablere en nasjonal database eller brukerflate.

Et første utkast til hvordan en slik API-standard kan utformes er utviklet i prosjektet og er inkludert som Vedlegg 4: Skisse til API-standard for FRIFLYT

Beskrivelse av løsningen

I dette alternativet defineres en nasjonal standard for hvordan data struktureres og deles gjennom hendelser. Datakilder publiserer hendelser når aktivitetene opprettes, endres eller fjernes, og datamottakere kan abonnere på disse oppdateringene. Dette sikrer at alle systemer som kobles til holder sine data synkronisert i sanntid. Løsningen gir også mulighet for synkrone oppslag for å hente historiske data, reetablere lokale databaser eller søke etter spesifikke datasett.

API-et er åpent for alle under like og ikke-diskriminerende vilkår. Det legges stor vekt på brukervennlighet og på at terskelen for å ta standarden i bruk skal være lav. Dette innebærer at det utvikles gode kodeeksempler, validatorer, testverktøy og tydelig dokumentasjon som kommuner, frivillig sektor, nasjonale aktører og teknologileverandører kan benytte.

Figur 5: Eksempel på datakilder og -mottakere koblet via FRIFLYT-API

Figur 5: Eksempel på datakilder og -mottakere koblet via FRIFLYT-API illustrerer økosystemet av aktører som kan utveksler eller ønsker å utveksle aktivitetsdata: arrangører (som DNT og idrettslag gjennom NIF), kommunale aktivitetsnettsteder (f.eks. «Hva skjer i Asker», «Aktivitet for alle», Friskus, Nyby, Spond, «Aktivitetsportalen») samt nasjonale tjenester som Ung.no og Ungfritid.no.

Mellom hver datakilde og -mottaker etableres det én-til-én-koblinger (tilnærmet $N \times (N-1)$ forbindelser hvor N er antall noder), der hver enkelt aktør må integrere seg direkte med alle andre som skal motta eller sende data.

I en arkitektur hvor hvert system må forholde seg til mange ulike integrasjoner, øker kompleksiteten i forvaltningen. Endringer i ett system kan få følger for andre, og det stilles krav til løpende koordinering mellom aktørene. Dette kan medføre et visst vedlikeholdsbehov, og for nye aktører kan det oppleves som krevende å etablere integrasjoner mot et stort antall systemer.

For å kunne bruke data i et slikt distribuert landskap må en aktør enten opprette og vedlikeholde en egen database som kontinuerlig synkroniseres via abonnement mot alle relevante datakilder, eller benytte én node som har en fullstendig kopi av alle data og som tilbyr et søke-API. Dette søke-API-et er tenkt som en del av FRIFLYT-standard, men det er ikke obligatorisk å implementere da det vil være en del jobb og det er unødvendig at hver node gjør det. Begge tilnæringer innebærer betydelig teknisk kompleksitet og er et viktig bakteppe for hvorfor A01 foreslår felles standardisering som en måte å forenkle dataflyten i økosystemet.

Roller og ansvar

Etableringen og forvaltningen av FRIFLYT-standard krever en tydelig rolle- og ansvarsdeling mellom den nasjonale eieren, produktteamet og aktørene i økosystemet. Rollenivåene følger tre hovednivåer:

- Strategisk nivå: En offentlig eier setter mål og retning for standarden, etablerer et styringsråd, forankrer løsningen nasjonalt og sikrer en bærekraftig finansieringsmodell for forvaltning og videreutvikling.

- Utøvende nivå: Et dedikert produktteam utvikler, publiserer og forvalter FRIFLYT-spesifikasjonen, inkludert dokumentasjon, validatorer, eksempelkode og versjonshåndtering, og gir teknisk støtte til datakilder og datamottakere.
- Økosystemnivå: Datakilder publiserer hendelser i tråd med standarden og sørger for oppdatert informasjon, mens datamottakere mottar, lagrer og gjenbraker data. Sammen bidrar de til testing, tilbakemeldinger og kontinuerlig forbedring av standarden

En fullstendig oversikt over roller, ansvar og underliggende oppgaver finnes i Vedlegg 2: Roller og ansvar.

6.2.6 Alternativ A02 – Felles database (FRIDAB)

Beskrivelse av løsningen

Alternativ A02 innebærer etablering av en nasjonal, felles database for fritidsaktiviteter – FRIDAB. Løsningen samler og lagrer data om arrangører, aktiviteter og støtteordninger i én sentral og autoritativ database. Datakilder publiserer strukturerte data inn i FRIDAB via FRIFLYT-API-standard. FRIDAB abonnerer på meldinger fra datakildene. Datamottakere abonnerer på kvalitetssikrede og konsistente data fra FRIDAB gjennom åpne API.

Mens alternativ A01 baserer seg på et distribuert økosystem med direkte koblinger mellom aktører, vil hver aktør i A02 forholde seg til én integrasjon:

- én innlevering for datakilder
- én uthenting for datamottakere
- aktører som både leverer og bruker data har to faste koblinger.

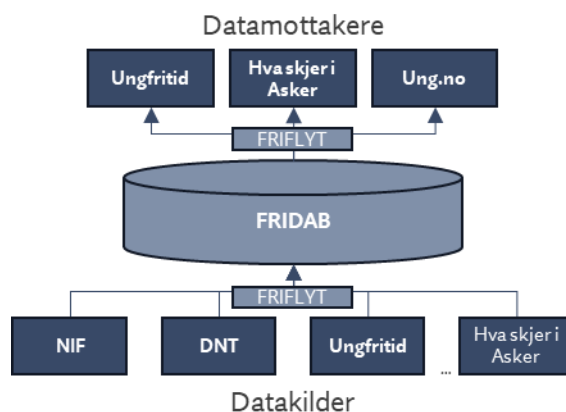
For datamottakere – som kommunale nettsider, aktivitetsoversikter eller nasjonale løsninger som Ung.no – vil man koble seg rett til FRIDABs APIer direkte for å hente ut informasjon. Man vil da gjøre et API-oppslag og hente relevante aktiviteter basert på kriterier som geografi, alder eller pris. For eksempel vil et søk etter «aktiviteter for 8–18 år i Nordre Follo» returnere et konsistent og kvalitetssikret datasett.

Den sentrale databasen gjør at man har felles regler for datamodell, validering, kvalitetssikring og fjerning av duplikater. Datakvaliteten kan kontrolleres, og løsningen gir en komplett oversikt over aktiviteter. En nasjonal database gir nye muligheter for analyser, statistikk, innsikt, måling og læring.

Forklaring av figuren

Figur 6: FRIDAB database med datakilder og -mottakere tilkoblet via FRIFLYT API-standard viser hvordan FRIDAB fungerer som et sentralt knutepunkt i økosystemet. Nederst ligger datakildene – for eksempel NIF, DNT, Ungfritid.no og kommunale aktivitetsoversikter. Disse sender data til FRIDAB via FRIFLYT-standard. Øverst ligger datamottakerene, som Ung.no og kommunale løsninger som «Hva skjer i Asker?». De henter data fra den samme felles databasen, via det samme API-grensesnittet, og kan abonnere på endringer.

Modellen illustrerer tydelig at A02 bryter med $N \times (N-1)$ -strukturen fra A01. I stedet for mange separate koblinger mellom aktører, skjer all integrasjon inn og ut av én felles hub. Dette gir en mer robust og driftseffektiv modell der datakvalitet, versjonering og validering kan gjøres én gang – og komme alle aktører til gode.

Figur 6: FRIDAB database med datakilder og -mottakere tilkoblet via FRIFLYT API-standard

Roller og ansvar

Etableringen og forvaltningen av FRIDAB krever en tydelig rolle- og ansvarsdeling mellom den nasjonale eieren, produktteamet og aktørene i økosystemet. Rollenivåene følger tre hovednivåer:

- Strategisk nivå: En offentlig eier forvalter FRIDAB og FRIFLYT-standardene, setter retning og prioriteringer, etablerer styringsråd og sikrer langsiktig og forutsigbar finansiering av drift og videreutvikling.
- Utøvende nivå: Produktteamet utvikler og forvalter FRIFLYT-spesifikasjon og løsning, FRIDAB-løsningen, drifter databaseinfrastrukturen, overvåker datakvalitet og ytelse, håndterer versjonering og endringshåndtering, og gir teknisk støtte til datakilder og -mottakere.
- Økosystemnivå: Datakilder leverer strukturerte og oppdaterte data til FRIDAB, mens datamottakere henter og integrerer data i egne løsninger. Begge bidrar til testing, feilrapportering og kontinuerlig forbedring av løsningen.

En fullstendig oversikt over roller, ansvar og underliggende oppgaver finnes i Vedlegg 2: Roller og ansvar.

6.2.7 Alternativ A03 – Gjenbruk av eksisterende løsning

Beskrivelse av løsningen

Alternativ A03 innebærer å modernisere og videreutvikle en eksisterende løsning til en nasjonal løsning for aktivitetsinformasjon. Ungfritid.no er brukt som eksempel i utredningen siden det er en eksisterende tjeneste med sammenlignbar funksjonalitet som utredningen sikter mot, og som utredningsgruppen hadde lett tilgang til gitt Frivillighet Norges deltagelse i prosjektet. Andre aktuelle løsninger må imidlertid vurderes dersom alternativ A03 er aktuelt å utrede nærmere.

I alternativet blir en eksisterende løsning omprofilert til MinFritid.no eller et tilsvarende navn. Ungfritid.no eies og driftes i dag av Frivillighet Norge og kan være et utgangspunkt for videre utvikling, ettersom løsningen allerede har etablert funksjonalitet, er godt kjent og har et innhold av aktiviteter, arrangører og støtteordninger.

I dette alternativet videreføres løsningen både som et nasjonalt nettsted, der innbyggere kan finne informasjon om fritidsaktiviteter, arrangører og støtteordninger, og som en nasjonal felles database der aktivitetsdata samles, kvalitetssikres og deles gjennom FRIFLYT-standardene. Database vil dermed fungere som en fullverdig nasjonal aktivitetsdatabase (som FRIDAB), men etableres ved å modernisere og utvide den eksisterende database i Ungfritid.no fremfor å bygge noe helt nytt.

Løsningen vil gjennomgå både en teknisk modernisering og en visuell omprofilering, slik at den fremstår som en nasjonal tjeneste med en tydelig identitet og en brukeropplevelse som fungerer for hele befolkningen. Sentralt i alternativet står en overføring av eierskap, IP-rettigheter, kodebase, data, database og behandlingsansvar fra

eksisterende eier av løsningen til en offentlig aktør, som deretter får ansvaret for den videre driften og utviklingen av løsningen.

MinFritid bør ha støtte for flere språk, i tillegg til å oppfyllekravene til universell utforming. Det kan også være nyttig å supplere løsningen med forklarende informasjon om ulike typer fritidsaktiviteter, ettersom mange brukere, både unge og foreldre, kan være ukjent med innholdet i aktivitetene. Løsninger som Vi Fritid tilbyr for eksempel videomateriale og forklaringer som beskriver aktivitetene på en lettfattelig måte. Slike ressurser kan integreres i den nye nettsiden og knyttes til relevante arrangører og aktiviteter. Dette kan gjøre det enklere for barn og unge å bli inspirert til å prøve noe nytt, og samtidig gi foresatte bedre forståelse av aktivitetstilbudet, særlig i familier hvor fritidsaktiviteter ikke er en etablert del av kulturen.

Funksjon og rolle som nasjonal oppslagstavle

MinFritid.no vil i dette alternativet fungere som en samlet digital oppslagstavle for fritidsaktiviteter i Norge, stedet hvor innbyggerne finner det bredeste og mest komplette aktivitetstilbudet. Ambisjonen er at løsningen skal bli kjent og relevant at unge, foreldre og laget rundt barnet vet hvor de skal gå for å finne informasjon, og at arrangørene naturlig velger å registrere sine aktiviteter her fordi det er her de møter de som søker informasjon om fritidsaktiviteter. Når data brukes aktivt av målgruppene, vil arrangørene også ha insentiv til å holde informasjonen oppdatert. Data som er i bruk, blir i større grad vedlikeholdt.

For å få mye bruk og gjøre dette til et sentralt møtested så må eventuelle begrensninger i den eksisterende løsningen vurderes og eventuelt fjernes. For eksempel har Ungfritid.no vært avgrenset til barn og unge, har kun akseptert varige fritidsaktiviteter og har bare i unntakstilfeller tatt inn kommersielle tilbud. MinFritid.no åpnes derfor for alle typer arrangører, inkludert kommersielle aktører der dette er relevant, alle typer aktiviteter, også engangsaktiviteter, og for alle aldersgrupper. En slik endring av registrert data bidrar til at løsningen blir relevant, også for kommuner som i dag har valgt bort Ungfritid.no på grunn av disse begrensningene, og gir dermed verdi både for innbyggere, arrangører og kommunal sektor. Dette åpner også for en videreføring av Ungfritid.no som en egen merkevare, rettet mot barn og unge og barnefamilier, som kun henter ut de relevante aktivitetene fra databasen til MinFritid.no som skolene kan gi informasjon om.

Det er ikke gjort noen brukertesting for å underbygge at oversikt med hele befolkningen som målgruppe vil fungere bedre enn en oversikt som er rettet kun mot barn og unge. Dette er en hypotese som bør testes i praksis.

Overføring, separasjon og videreutvikling

Dette alternativet skiller seg fra de andre da det er gjenbruk av en eksisterende løsning. Forvaltning, drift og videreutvikling av løsningen kan fortsette hos dagens ansvarlige eller overføres til andre. Dersom en annen aktør får dette ansvaret må eierskap, IP-rettigheter, kodebase, database, data og behandlingsansvar overføres fra til denne aktøren. Etter overtakelsen vil denne aktøren ha ansvar for drift, forvaltning og videreutvikling av løsningen. Se for øvrig 6.3.1 Er regelverk til hinder for gjenbruk av eksisterende database?

Ungfritid.no er i dag teknisk bygget på samme plattform som frivillig.no, og de to løsningene deler enkelte komponenter og data, herunder elementer knyttet til brukerstyring, innlogging og informasjon om organisasjoner. Skal løsningen forvaltes av andre enn Frivillighet Norge så må MinFritid.no separeres og være fri for uønskede avhengigheter til frivillig.no. Dette innebærer en gjennomgang av felles tabeller, kodekomponenter og infrastruktur, og finne gode løsninger for å beholde det positive ved denne sammenkoblingen samtidig som man ikke får uheldige bindinger.

Finansiering av eksisterende løsning må gjennomgås. For eksempel er Ungfritid.no i dag finansiert gjennom en kombinasjon av organisasjonens driftsmidler samt støtte fra Sparebankstiftelsen DNB og Bufdir. Andre aktører har bidratt økonomisk tidligere. Videreføring av en slik finansieringsmodell vil neppe være aktuelt hvis det gjøres til en offentlig eid nasjonal løsning.

Ved å bygge videre på en etablert løsning med eksisterende innhold, moden funksjonalitet og kjennskap i sektoren, kan MinFritid.no realiseres raskere og mer kostnadseffektivt og med mindre risiko enn en helt ny løsning. Moderniseringen gir samtidig mulighet til å styrke kapasiteten, forbedre brukeropplevelsen og etablere en tydelig og bærekraftig forvaltningsmodell for fremtiden.

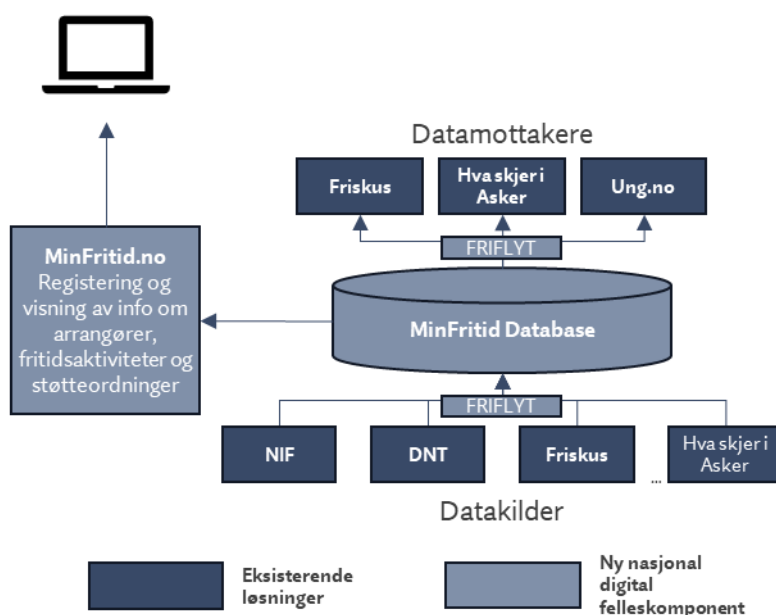
Forklaring av figuren

Figur 7: MinFritid nasjonalt nettsted for info om fritidsaktiviteter med felles database viser den konseptuelle arkitekturen for MinFritid.no som nasjonal oppslagstavle. Løsningen mottar aktivitetsdata fra arrangører gjennom FRIFLYT API-standarden. Arrangørene kan enten registrere aktiviteter direkte i MinFritid.no eller publisere via egne systemer og aktivitetsløsninger som støtter FRIFLYT. Dette gjør det mulig for både små og store aktører å levere data på en enhetlig måte.

Datamottakere – som kommunale nettsider, nasjonale tjenester, andre aktivitetsløsninger og ulike visningsflater – henter data fra samme API og kan abonnere på oppdateringer fra MinFritid.no-databasen.

Abonnementsmekanismen kan for eksempel implementeres ved bruk av etablerte kø- og meldingsløsninger som Kafka, noe som gir en robust og skalerbar hendelsesdrevet arkitektur.

Figuren illustrerer dermed en helhetlig nasjonal informasjonsflyt, der MinFritid.no fungerer som et sentralt knutepunkt for deling og gjenbruk av aktivitetsdata på tvers av sektorer og systemer.

Figur 7: MinFritid nasjonalt nettsted for info om fritidsaktiviteter med felles database

Roller og ansvar

Etableringen og forvaltningen av MinFritid.no krever en tydelig rolle- og ansvarsdeling mellom den offentlige eieren, produktteamet og aktørene i økosystemet. Rollenivåene følger tre hovednivåer:

- Strategisk nivå: En offentlig eier overtar eierskap og IP, setter retning, etablerer styringsråd og sikrer en bærekraftig finansieringsmodell for drift og videreutvikling.
- Utøvende nivå: Et dedikert produktteam har ansvar for modernisering, teknisk forvaltning og videreutvikling av MinFritid.no, inkludert drift av database, API-er, sikkerhet og datakvalitet.
- Økosystemnivå: Datakilder registrerer eller integrerer sine aktiviteter, mens datamottakere henter og gjenbruker data. Sammen bidrar de til datakvalitet, testing og kontinuerlig forbedring av løsningen.

En fullstendig oversikt over roller, ansvar og underliggende oppgaver finnes i Vedlegg 2: Roller og ansvar.

6.2.8 Alternativ A04 - Felles nettside og database – anskaffelse

Beskrivelse av løsningen

Alternativ A04 innebærer å etablere en nasjonal løsning for registrering og visning av fritidsaktiviteter ved å anskaffe en helt ny plattform i markedet. I stedet for å videreutvikle eller gjenbruke for eksempel dagens Ungfritid.no, gjennomføres en fullstendig anskaffelse der leverandører konkurrerer om å levere en ny løsning.

En ny løsning vil kunne utformes uten teknisk gjeld og uten avhengigheter til eksisterende systemer. Den vil kunne ta i bruk moderne plattformteknologi, skalerbare databaseløsninger og standardiserte integrasjoner for både inn- og utlevering av data via FRIFLYT-standarder. Plattformen vil fortsatt bestå av en sentral database og et nasjonalt nettsted som fungerer som felles inngang for brukere, arrangører og datamottakere.

Konkurransen i markedet

En åpen anskaffelsesprosess vil gjøre det mulig for et bredt spekter av leverandører å delta, både de som i dag leverer aktivitetsoversikter til kommunene og konsultentselskaper som kan skreddersy løsninger. Dette gir mulighet for innovasjon, valgfrihet og ny funksjonalitet basert på moderne teknologi og etablerte standarder.

Tids- og ressursbruk

En full anskaffelse er imidlertid en tid- og ressurskrevende prosess. Utarbeidelse av kravspesifikasjon, kunngjøring, tilbudsevaluering, forhandlinger og kontraktsinngåelse vil kreve betydelig intern kapasitet og flere måneder med arbeid. I tillegg kommer tid til utvikling og etablering av selve løsningen, før kommuner, arrangører og nasjonale aktører kan ta den i bruk.

Dette medfører en lengre tid-til-verdi enn alternativer som bygger videre på eksisterende løsninger.

Kostnader og risiko

Et nytt system vil innebære høyere etableringskostnader enn gjenbruk av ungfritid.no. I tillegg kommer risiko knyttet til utvikling av nye funksjoner, tekniske valg, migrering av data og overgang for aktører som skal ta løsningen i bruk.

6.3 Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?

I utredningsinstruksen står det følgende om prinsipielle spørsmål:

- *Under spørsmål 3 skal vi vurdere om tiltakene som vurderes som relevante å utrede, vil kunne reise prinsipielle spørsmål. Dette dreier seg om viktige, grunnleggende prinsipper og verdier vi som samfunn ønsker å overholde og leve opp til, og som fortrinnsvis baserer seg på fellesverdier i samfunnet.*
- *Det vil ofte være rettslige grenser for hvilke tiltak som kan iverksettes, og hvordan de kan utformes, for eksempel som følge av Grunnloven og Norges folkerettslige forpliktelser.*

Vi har valgt å trekke frem følgende prinsipielle spørsmål knyttet til tiltakene vi har utredet.

6.3.1 Er regelverk til hinder for gjenbruk av eksisterende database?

Vi har brukt Ungfritid som eksempel på videreutvikling av en eksisterende løsning, og gjør vurderingen med utgangspunkt i Ungfritid.no. Dersom dette alternativet skal utforskes videre er det nødvendig med en nærmere vurdering av om det er andre løsninger som det er aktuelt å gjenbruke og gjøre egne vurderinger knyttet til regelverk for gjenbruk av andre løsninger.

Regelverket for anskaffelser, statsstøtte og konkurranse setter rammer for hvem som kan eie og videreutvikle en nasjonal fellesløsning basert på Ungfritid.no. Våre foreløpige vurderinger av disse forholdene knyttet til relevant regelverk er kort beskrevet i dette kapitlet og bør undersøkes nærmere i prosjektets neste fase.

Dersom Frivillighet Norge i eksempelet beholder eierskapet og løsningen videreutvikles som nasjonal løsning, er risikoen høy for at dette vil være i strid med gjeldende regelverk. Dersom koden derimot overføres til en offentlig aktør som f.eks. KS Digital, forutsatt at Frivillighet Norge har full råderett til å overføre nødvendige immaterielle

rettigheter, og videreutviklingen skjer gjennom en åpen konkurranse, bortfaller disse risikoene. Dette ivaretar kravene til likebehandling og følger gjeldende regelverk.

I alternativet der Frivillighet Norge forblir eier, vil en direkte videreutvikling kunne utgjøre en ulovlig direkteanskaffelse, fordi staten eller kommunene (v/KS Digital) ikke kan bestille utvikling fra én privat aktør uten konkurranse. Videre finansiering kan i tillegg bli tolket som selektiv statsstøtte, siden Ungfritid.no opererer i et marked med kommersielle leverandører. Når en privat aktør får eierskap til en nasjonal infrastruktur kommuner og staten blir avhengige av, svekkes også nøytraliteten som forventes av nasjonale løsninger.

I alternativet der koden overføres til en offentlig aktør, oppstår ingen av disse utfordringene. Offentlig eierskap sikrer likebehandling av alle aktører, og videreutviklingen kan gjennomføres gjennom en åpen og teknologinøytral anskaffelse. Dette reduserer risikoen for både anskaffelsesfeil og statsstøttebetraktninger. Samtidig kan teknologi, erfaringer og datamodeller fra Ungfritid.no gjenbrukes, mens Frivillighet Norge fortsatt kan drifte sin egen portal og bidra som dataproducent. Løsningen kan dermed etableres i tråd med gjeldende regelverk.

Det er viktig at det offentlige ikke utvikler løsninger som unødvendig utkonkurrerer private aktører der markedet allerede fungerer godt. I dette tilfellet er situasjonen mer sammensatt: fragmenteringen i dagens marked skyldes i stor grad at ansvaret for informasjonssidene om fritidsaktiviteter ligger hos hver enkelt kommune. Når 357 kommuner i prinsippet kjøper inn sine egne løsninger får vi et landskap med potensielt hundrevis av ulike aktivitetsoversikter for det som i realiteten er det samme behovet.

Kommunene kan ha gode grunner for dette, blant annet behovet for lokal kontekst. Likevel reiser det spørsmålet om det ikke ville vært mer samfunnsøkonomisk effektivt å løse dette nasjonalt, med mulighet for lokale tilpasninger, i stedet for at 357 kommuner skal finne hver sin variant av samme løsning. Det sier seg selv at det ville vært rimeligere og mer effektivt å utvikle dette én gang fra ett sted.

Markedet betjenes i dag av flere private leverandører. Tilbakemeldinger fra kommuner, organisasjoner og brukere gjennom intervjuer og workshops viser likevel at informasjonen oppleves fragmentert, uoversiktlig og til dels utdatert. Resultatet er et lite effektivt og sterkt fragmentert marked uten felles insentiver for datakvalitet, samarbeid eller kontinuerlig forbedring.

6.4 Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene og hvem blir berørt?

6.4.1 Innledning

Dette kapitlet vurderer de positive og negative virkningene av de tre tiltakene som utredes videre: A01 API-standard (FRIFLYT), A02 Felles database (FRIDAB) og A03 Gjenbruk av en eksisterende løsning som f.eks. Ungfritid.no (MinFritid.no).

Vurderingen omfatter:

- effekter for sentrale aktørgrupper
- datakvalitet, robusthet og brukeropplevelse
- risiko
- utviklings- og driftskostnader

Alternativ A00 nullalternativet og A04 Felles nettside og database er ikke vurdert videre. Begrunnelsen for det er som følger:

Alternativ A00: Konsekvensen av nullalternativet er at dagens fragmentering forblir uendret. Nullalternativet har vi ikke utredet videre fordi vi anser det som lite aktuelt.

A04 Felles nettside og database: A04 er funksjonelt likt Alternativ A03 i form av ambisjonsnivå og ønsket effekt, men skiller seg ved at hele løsningen må anskaffes. Den åpne konkurransen gir fordeler i form av leverandørmangfold. Samtidig vil prosessen være omfattende, kostnadskreven og gi lengre tid før kommuner, arrangører og brukere får nytte av løsningen. På bakgrunn av dette anbefaler utredningsgruppen at Alternativ

A04 ikke utredes videre i denne fasen, men inngår i en eventuell markedsdialog senere, der alternativet i større grad vurderes opp mot A03.

6.4.2 Alternativ A01 – Hendelsesdrevet API-standard (FRIFLYT)

Alternativ A01 innebærer å etablere en felles, hendelsesdrevet API-standard (FRIFLYT) for deling av data om arrangører, aktiviteter og støtteordninger. Datakilder publiserer hendelser i sanntid, og datamottakere abonnerer på oppdateringer eller henter historiske data via synkron oppslag. Løsningen bygger på prinsippet om en distribuert arkitektur uten en felles database, der alle aktører kobler seg direkte til hverandre eller til en meldingsstrøm.

Positive virkninger:

Alternativ A01 gir noen viktige forbedringer for deler av økosystemet:

- Større grad av dataflyt mellom systemer. En felles API-standard gjør det mulig å dele data på tvers av løsninger, slik at en aktivitet som registreres ett sted, potensielt kan vises flere steder.
- Reduksjon i manuelt arbeid, særlig for aktører som allerede har egne fagsystemer. De kan skrive mindre manuelt innhold fordi data kan gjenbrukes mellom systemer.
- Bedre datakvalitet dersom deltakelse er høy. Hvis flere aktører kobler seg til, vil data som inngår i flere systemer oppdateres raskere og være mer konsistente.
- Fleksibilitet og teknologinøytralitet. Markedsaktører kan koble seg på med egne teknologivalg. API-et kan utvides og videreutvikles uten å være bundet til én bestemt plattform.
- Lav etableringskostnad sammenlignet med alternativer som krever infrastruktur og drift av en sentral løsning.
- Mulighet for innovasjon: Leverandører kan bygge nye tjenester, datavisualiseringer eller funksjoner på toppen av standarden.

Negative virkninger:

Tiltaket har flere begrensninger og risikoer som påvirker nytteverdien:

- Ingen felles inngang for innbyggere. Brukere får ikke én nasjonal portal eller et samlet inngangspunkt. Dette gjør at utfordringen med "hvor skal man lete?" i stor grad består.
- Kommuner uten løsning får ingen ny visningsflate. De kommunene som i dag mangler aktivitetsoversikt, får ikke løst sitt behov gjennom dette tiltaket.
- Økosystemet kan forbli fragmentert. Fordi alle må koble seg på hverandre for å få komplett data, kan resultatet bli at informasjonsflyten varierer betydelig mellom kommuner og aktører.
- Teknisk sårbar modell. En distribuert modell uten felles hub betyr mange én-til-én-koblinger. Feil i én kilde kan påvirke flere mottakere. Stabilitet og robusthet blir svakere enn i en modell med sentral databaseløsning.
- Høy kostnad for aktørene. Hver datakilde og datamottaker må gjøre egne integrasjonsløp. Dette kan være krevende, særlig for frivillige organisasjoner, kommuner med begrensede ressurser og teknologileverandører med mange kunder.
- Lav synlighet for aktivitetene dersom få kobler seg på – og ingen enhetlig presentasjon mot brukerne.

Hvem som blir berørt:

- Arrangører: Får redusert manuelt arbeid *dersom* de bruker et system som kobles på. Små aktører uten systemer må fortsatt registrere manuelt.

- Kommuner: Må gjøre egen implementering. Kommuner uten eksisterende løsninger får lite ut av tiltaket.
- Unge, foreldre og laget rundt barnet: Får liten direkte nytte fordi tiltaket ikke etablerer en nasjonal visningsflate. Effekten merkes kun indirekte gjennom forbedret datadelingspraksis.
- Nasjonale tjenester (f.eks. Ung.no): Kan få større tilfang av data, men kvalitet og komplettethet varierer avhengig av deltakelse.
- Teknologileverandører: Får et nytt API å forholde seg til, noe som kan være et forbedringspunkt, men også innebære nye utviklingskostnader.

Risiko

Følgende risikofaktorer er særlig sentrale:

1. Datakilder og -mottakere kobler seg ikke på
Hvis aktørene ikke implementerer API-et, utelir gevinstene helt eller delvis. Risikoen vurderes som vesentlig.
2. Teknisk sårbarhet i distribuert arkitektur
Mange direkte koblinger mellom systemer. Risiko for feilpropagering, ustabilitet og uforutsigbare avhengigheter.
3. Manglende insentiver i økosystemet
Aktører kan avvende til andre har integrert. Trege innføringsløp og lav samlet nytte.
4. Høy implementeringskostnad for hver enkelt aktør
Alle må utvikle og forvalte egne integrasjoner. Små aktører kan falle utenfor.
5. Varierende datakvalitet og tolkning av standarden
Ulike implementasjoner av samme API kan gi inkonsistente data og behov for hyppige revisjoner.
6. Mangel på synlighet og «kritisk masse»
Uten en felles database eller nasjonalt nettsted er det vanskeligere å bygge trafikk, nettverkseffekter og læring.

Kostnader:

Estimatene gir følgende:

- Utviklingskostnader: ca. 4,5–10,5 mill. kroner
- Driftskostnader: ca. 2–5 mill. kroner per år
- Kostnader er usikre tidlige estimater, basert på antatt 15 løsninger som må implementere standarden.
- Det er ikke inkludert kostnader til informasjonskampanjer, kommunikasjon eller forvaltning utover grunnleggende drift.

Dette er kun et overordnet estimat, som har svært stor usikkerhet knyttet til seg. Se for øvrig Vedlegg 3: Kostnadsanalyse – metode, beregninger og forutsetninger for mer informasjon om kostnadsberegningene.

6.4.3 Alternativ A02 – Felles database (FRIDAB)

Alternativ A02 innebærer å etablere en nasjonal, felles database (FRIDAB) for data om arrangører, aktiviteter og støtteordninger. Datakilder sender data til databasen via FRIFLYT-API-standard, og datamottakere henter data gjennom et felles, åpent API. Løsningen innfører dermed én autoritativ datakilde som standardiserer informasjonsmodell, validering og kvalitetssikring av data.

Positive virkninger:

A02 gir betydelige og varige forbedringer i datakvalitet, robusthet og informasjonsflyt:

- En autoritativ nasjonal datakilde. All informasjon lagres og kvalitetssikres ett sted. Dette eliminerer mange av utfordringene med utdatert og fragmentert informasjon.
- Enklere for aktører å koble seg på. Datakilder leverer kun til og datamottaker henter bare fra én felles database. I forhold til A01 Felles API-standard så trenger man ikke å etablere flere én-til-én-koblinger. Dette senker kostnad og kompleksitet for kommuner, organisasjoner og leverandører.
- Bedre datakvalitet. FRIDAB gjør det mulig med automatisk validering, konsistenssjekk, felles datamodell og fjerning av duplikater.
- Bedre grunnlag for statistikk, læring og innsikt. En samlet database gir systematisk tilgang til data på tvers av landet, som kan brukes til utvikling av politikk, oppfølging og prioritering.
- Mer robust teknisk løsning. Arkitekturen unngår sårbarhetene i et distribuert nettverk og gir bedre stabilitet og skalerbarhet.
- Større sannsynlighet for suksess i økosystemet. En felles datakilde gir tydelig retning og høyere forutsigbarhet for leverandører og kommuner.

Negative virkninger:

Selv om A02 gir betydelige fordeler, medfører modellen også enkelte kostnader og ulemper:

- Høyere utviklings- og driftskostnad enn en ren API-standard. Infrastruktur, databaseforvaltning og datakvalitetsmekanismer må etableres og driftes.
- Noe mindre fleksibilitet for markedet enn A01. Selv om databasen er teknologinøytral, vil enkelte leverandører oppleve større grad av standardisering og mindre rom for egne dataformater.
- Større ansvar for den nasjonale forvalteren, som må håndtere drift, kvalitetssikring, sikkerhet, monitorering og endringshåndtering.
- Krever modenhet hos avsenderne. Selv om integrasjon er enklere enn i A01, må arrangører og kommuner fortsatt gjøre noe arbeid for å levere strukturert data.

Hvem som blir berørt:

- Arrangører: Får enklere integrasjoner (én leveranse), bedre datakvalitet og større synlighet via datamottakere som bruker FRIDAB.
- Kommuner: Får én stabil kilde å hente data fra, mindre behov for manuelt arbeid og bedre grunnlag for egne nettsider eller fagsystemer.
- Unge, foreldre og laget rundt barnet: Får mer komplett og oppdatert informasjon via de tjenestene som bruker databasen. Effekten er indirekte fordi A02 ikke inkluderer en felles nettside.
- Nasjonale tjenester: Ung.no og andre aktører får en enklere og mer robust integrasjon for å vise nasjonale og lokale aktiviteter.
- Teknologileverandører: Får tydeligere rammer, lavere integrasjonskostnader og mulighet til å bygge mer avanserte tjenester på toppen av en stabil datakilde.

Risiko:

Risikonivået i A02 er lavere enn i A01, og risikoen er annerledes enn i A03. Særlig gjelder:

1. Datakilder og -mottakere kobler seg ikke på
Enkel integrasjon hjelper, men noen aktører kan fortsatt mangle kapasitet eller motivasjon. Risiko for ufullstendige data.
2. Sentral teknisk sårbarhet
Én nasjonal database blir et «single point of failure». Nedetid rammer alle samtidig.
3. Forvaltnings- og kapasitetsrisiko
Databasen krever sterk sentral forvaltning. Risiko for teknisk gjeld, treg utvikling og driftspress hvis kapasiteten er for lav.
4. Datamodell-låsning
Når mange bygger på én felles modell, blir endringer vanskelige og kostbare. Risiko for redusert fleksibilitet og innovasjon.
5. Datakvalitetsrisiko
Selv med felles validering er kvaliteten avhengig av arrangørene. Risiko for utdaterte eller mangelfulle data.
6. Migrerings- og overgangsrisiko
Samling av data fra flere kilder kan gi duplikater, mangler eller feil i startfasen. Risiko for lav tillit i etableringsfasen

Kostnader:

Estimatene viser:

- Utviklingskostnader: ca. 4,5–11,5 mill. kroner
- Driftskostnader: ca. 2–5,5 mill. kroner per år
- Kostnadene inkluderer både etablering av API, infrastruktur og database, samt drift og forvaltning
- Estimatene er tidlige og usikre, men ligger tett på kostnadsnivået for A01 og lavere enn en full anskaffelse (A04)

Dette er kun et overordnet estimat, som har svært stor usikkerhet knyttet til seg. Se for øvrig Vedlegg 3: Kostnadsanalyse – metode, beregninger og forutsetninger for mer informasjon om kostnadsberegningene.

6.4.4 Alternativ A03 – Gjenbruk av en eksisterende løsning

Alternativ A03 innebærer å videreutvikle og modernisere en eksisterende løsning. Utredningsgruppen har vurdert Ungfritid.no som mest aktuell, og brukt den løsningen som et eksempel. I alternativet blir løsningen videreutviklet til en nasjonal plattform for informasjon om arrangører, aktiviteter og støtteordninger. Løsningen omprofileres til en ny felles inngang (for eksempel MinFritid.no), og får en nasjonal database, et modernisert brukergrensesnitt og støtte for FRIFLYT-API-standarden for både mottak og deling av data. Alle typer arrangører og aktiviteter kan inkluderes i løsningen, uten de begrensningene som ligger i dagens Ungfritid.no.

Positive virkninger:

A03 har bredest mulig effekt og gir umiddelbar og synlig nytte i hele økosystemet:

- Løser alle 7 identifiserte problemer. Sammen med A04 adresserer alternativet hele problemsettet, både for brukere, arrangører og kommuner.
- Én felles inngang for innbyggere. Unge, foreldre og laget rundt barnet får en samlet nasjonal nettside hvor all informasjon er tilgjengelig. Dette reduserer barrieren «hvor skal man lete?»
- Løsningen tilbyr visningsflate og registreringsmuligheter også der kommunen i dag ikke har egen oversikt.
- Kort tid til verdi. Gjenbruk av en etablert løsning, med eksisterende data og drift, gir rask implementering og tidlig gevinst.
- Høy datakvalitet og robust informasjonsflyt. Som i A02 gir felles database og standardisert datamodell bedre kvalitet og konsistens.
- Sterke nettverkseffekter. Når flere aktører bruker samme nasjonale inngang, øker verdien både for arrangører og brukere — noe som styrker løsningen over tid.
- Kostnadseffektiv etablering. Gjenbruk av teknologi, drift, datamodell og erfaringer gir lavere utviklingskostnader enn å bygge en ny løsning fra bunnen av (A04).
- Bedre forutsigbarhet i økosystemet. Markedsaktører får et stabilt nav å integrere mot og kan bygge verdidøkende tjenester på toppen.
- Muligheter for kostnadsbesparelser. Kommunene kan velge å kun tilby registrering og «oppslagstavle», og dermed benytte seg av denne løsningen alene..
- Datakvaliteten styrkes gjennom bruk. Når MinFritid.no fungerer som felles aktivitetsside som blir mye brukt, blir det nødvendig for arrangører å holde informasjonen sin oppdatert for å nå ut. Dette skaper en mer selvforsterkende modell for datakvalitet enn i dagens fragmenterte systemlandskap.
- Positiv nettverkseffekt mellom arrangører og brukere. Når arrangører publiserer på ett sted og innbyggere søker på samme sted, oppstår en gjensidig forsterkning der både relevans og datakvalitet øker etter hvert som flere tar løsningen i bruk.

Negative virkninger:

Det finnes noen ulemper og avklaringer knyttet til dette alternativet:

- Noe høyere utviklings- og forvaltningskostnader enn A02, hovedsakelig knyttet til modernisering av eksisterende løsning og visningsflate.
- Promoteringskostnader, knyttet til å gjøre løsningen kjent i befolkningen som «den ene løsningen» både innledningsvis og underveis i livsløpet til løsningen.
- Noe mindre fleksibilitet for fremtidig arkitektur enn en ren API-modell, da portalen blir en sentral del av økosystemet.
- Juridiske og eierskapsmessige avklaringer må gjennomføres: overføring av IP-rettigheter, behandlingsansvar og eventuelle statsstøttevurderinger.

Hvem som blir berørt:

- Arrangører: Kan registrere aktiviteter ett sted, i det nasjonale nettstedet eller integrere via FRIFLYT-API-et. Synlighet og geografisk rekkevidde øker.
- Kommuner: Får umiddelbar tilgang til en visningsflate. De som mangler løsning i dag, får alt de trenger gjennom MinFritid.no. Kommuner med egne løsninger kan hente data eller vise egne aktiviteter via API.
- Unge, foresatte og laget rundt barnet: Får én nasjonal portal med bedre data, bedre språkstøtte og enklere navigasjon. Dette gir størst effekt for målgruppen av alle tiltakene.

- Nasjonale tjenester: Ung.no og andre aktører får en autoritativ kilde for fritidsdata og kan gi mer komplett informasjon.
- Teknologileverandører: Mindre marked når man ser isolert på aktivitetsoversikt for fritidsaktiviteter, men får samtidig tilgang til mer og bedre data og kan bygge verdiøkende tjenester (påmelding, saksbehandling, støtteordninger m.m.).

Risiko:

A03 har et annet risikobilde enn A01 og A02:

1. Teknisk gjeld
Modernisering kan avdekke skjult teknisk gjeld og behov for større omskrivninger enn antatt. Risiko for økte kostnader og forsinkelser.
2. Datakilder og -mottakere kobler seg ikke på
Risikoen er lavere enn i A01/A02 fordi løsningen allerede har etablerte brukere og datakilder, og fordi man har en fungerende manuell registreringsløsning. Konsekvensen av lav API-adopsjon er dermed mindre alvorlig.
3. Flerpartssamarbeid
Løsningen skal eies og videreutvikles i et samarbeid mellom Frivillighet Norge, staten og kommunesektoren. Ulike interesser og prioriteringer kan påvirke beslutningskraft, tempo og retning.
4. Ibruktageelse i befolkningen
Full effekt forutsetter bred synlighet og bruk. Selv om man bygger på et etablert nettsted, krever det kontinuerlig innsats i markedsføring, samarbeid med kommuner og integrasjon i lokale tjenester.
5. Overførings- og avklaringsrisiko
Overføring av eierskap, avtaler, dataansvar og IP må avklares presist. Uklarheter kan gi forsinkelser eller midlertidig stopp i videreutvikling.

Samlet sett vurderes risikoen som noe høyere enn i A01 og A02.

Kostnader:

Fra kostnadsanalysen:

- Utviklingskostnader: ca. 5–12 mill. kroner
- Driftskostnader: ca. 2,5–6 mill. kroner per år
- Kostnadene inkluderer modernisering av eksisterende løsning, integrasjon av FRIFLYT-standard og grunnleggende omprofilering.
- Kostnadene inkluderer ikke direkte markedsføringskostnader, men det inkluderer en produkteier som skal bidra til å spre kjennskap om og bruk av løsningen.
- Også her er det tidlige estimater med høy usikkerhet.

Dette er kun et overordnet estimat, som har svært stor usikkerhet knyttet til seg. Se for øvrig Vedlegg 3: Kostnadsanalyse – metode, beregninger og forutsetninger for mer informasjon om kostnadsberegningene.

6.4.5 Sammenligning av virkninger på tvers av tiltakene

Tabellen under gir en samlet oversikt over de viktigste forskjellene mellom tiltakene. Disse forskjellene utdypes i analysene per tiltak i de etterfølgende underkapitlene.

Tabell: Sammenligning av virkninger og kostnader

Tema	A01 API-standard (FRIFLYT)	A02 Felles database (FRIDAB)	A03 Gjenbruk av eksisterende løsning (MinFritid.no)
Ambisjonsnivå	Middels	Middels	Høyt
Antall problemer løst (av 7)	4	4	7
Effekt for arrangører og kommuner	Moderat Arrangørene trenger kun registrere ett sted.	Moderat-høy Arrangørene kan registrere ett sted. Kommunene får enklere integrasjon for sine hjemmesider o.l.	Svært høy Arrangører får en god markedsføringskanal for sine aktiviteter. Åpner muligheten for kostnadsbesparelser for kommunene over tid hvis dette kan løses av en felles løsning. Kommuner som ikke har lokal løsning i dag, kan bruke den nasjonale.
Effekt for unge, familier og laget rundt barnet	Lav/Moderat Tilgang til mer info om flere fritidsaktiviteter mm, men ingen felles inngang	Moderat Tilgang til mer info om flere fritidsaktiviteter mm, men ingen felles inngang. Bedre datakvalitet.	Moderat / Høy Én nasjonal nettside som er lett å huske, med god tilpassing til brukergrupper
Effekt for nasjonale tjenester	Lav Ung.no og andre kan hente ut, men integrasjon og løsning kan bli kompleks.	Moderat Ung.no og andre får enklere integrasjon for sine hjemmesider o.l. med høyere datakvalitet	Moderat Ung.no og andre får enklere integrasjon for sine hjemmesider o.l. med høyere datakvalitet
Effekt for teknologi-leverandører	Moderat Kan hente ut info om fritidsaktiviteter mm. Kan lage nye tjenester basert på datagrunnlaget	Moderat Kan hente ut info om fritidsaktiviteter mm med høyere datakvalitet Kan lage nye tjenester basert på datagrunnlaget	Lav Kan hente ut info som i A02, men vil kunne oppleve konkurranse på oppslagstavle delen av løsningen deres. Nasjonal løsning kan drive trafikk til deres lokale side Kan lage nye tjenester basert på datagrunnlaget
Risiko	Høy risiko for at datakilder og -mottakere ikke kobler seg på og teknisk sårbarhet.	Moderat risiko. Lavere teknisk risiko og enklere å få aktører til å koble seg på.	Moderat til høy risiko Teknisk gjeld og overføring av eierskap. Lav risiko knyttet til lav deltakelse fra kilder og mottaker. Risiko for at løsningen ikke blir kjent nok i befolkningen uten høye promoteringskostnader.
Utviklingskostnader*	Lav 4,5–10,5 mill.	Moderat 4,5–11,5 mill.	Moderat 5–12 mill.
Driftskostnader	Moderat 2–5 mill. per år	Moderat 2–5,5 mill. per år	Moderat 2,5–6 mill. per år
Tid til nytte	Rask	Moderat	Moderat

Tema	A01 API-standard (FRIFLYT)	A02 Felles database (FRIDAB)	A03 Gjenbruk av eksisterende løsning (MinFritid.no)
	Kort implementeringstid sentralt, noe lenger hos kilder og mottakere	Moderat implementeringstid sentralt og hos kilder og mottakere	Bygger på etablert løsning og data, men mer omfattende enn A02.
Realiserbarhet	Høy	Høy	Moderat

*NB: Det er ikke medregnet promoteringskostnader eller andre kostnader som kan tilkomme, særlig med alternativ A03, for å gjøre løsningen kjent i befolkningen (også over tid).

Oppsummerte positive og negative virkninger:

Tema	A01 API-standard	A02 Felles database (FRIDAB)	A03 Gjenbruk av Ungfritid.no (MinFritid.no)
Positive virkninger	Noen forbedringer i datakvalitet og noe mindre manuelt arbeid. Data kan deles mellom løsninger. Fleksibel og teknologinøytral modell.	Mer stabile og konsistente data. Én kilde gjør det enklere å koble seg på og gir bedre grunnlag for læring og innsikt.	Full effekt for alle aktører. Brukere får én nasjonal inngang. Adresserer 7/7 problemer og gir kort tid til verdi. Potensielle innsparinger i kommunene
Negative virkninger	Ingen felles inngang for brukere. Fragmentering kan vedvare. Effekt sterkt avhengig av utbredelse. Lav robusthet (én-til-én-koblinger).	Dyrere enn A01. Mindre fleksibelt enn en ren API-modell. Krever mer forvaltning.	Dyrere enn A02. Krever oppdatering og modernisering av eksisterende løsning. Tekniske gjeld kan gi merarbeid. Man må lykkes med å få bred deltagelse og høy merkevarekjennskap til løsningen i befolkningen.

6.4.6 Grad av måloppnåelse

En viktig lærdom fra intervjuene og workshopene er at for å nå familier og barn som står i risiko for utenforskap, er det ofte nødvendig med direkte og målrettet oppfølging. Eksempler på dette er ranselpost, møter i skoleregj og lignende tiltak.

Dette innebærer at samfunnsmålet om å redusere utenforskap ikke nødvendigvis vil påvirkes direkte av de alternativene vi foreslår. Mer tilgjengelig og oppdatert informasjon kan gjøre det enklere for laget rundt barnet å veilede familiene, og enkelte familier kan også selv finne relevant informasjon. Basert på innsikt fra intervjuer og workshoper er det likevel usikkert om mer enhetlige eller forbedrede digitale løsninger alene vil gi direkte effekt på graden av utenforskap.

Tiltak 15 er samtidig en del av en større tiltakspakke i Handlingsplanen «Alle Inkludert». Det må derfor vurderes i sammenheng med de øvrige tiltakene. Samlet sett kan tiltakene i handlingsplanen ha positiv effekt på samfunnsproblemet og samfunnsmålet knyttet til utenforskap.

Alle alternativene er i tillegg utformet for å gi tidsbesparelser og økt kvalitet i arbeidet med å produsere, oppdatere og vedlikeholde digital informasjon om arrangementer for både kommune og frivillig sektor.

6.5 Hvilke tiltak anbefales og hvorfor?

6.5.1 Ambisjonsnivå

Tiltakene kan forstås som en stigende skala av både **omfang** og **grad av problemløsning**. Hvert ambisjonsnivå dekker en større del av problemflaten som er identifisert i analysen.

Lavt ambisjonsnivå – A00 Nullalternativet

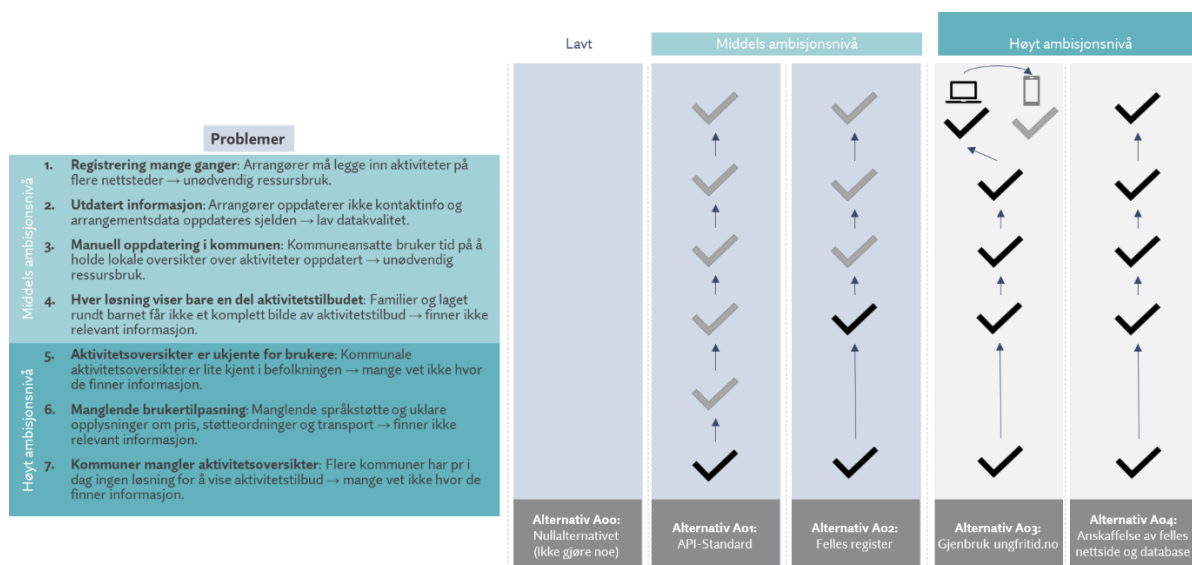
Nullalternativet innebærer at ingen tiltak gjennomføres.

Middels ambisjonsnivå – A01 API-standard og A02 Felles database

Tiltakene på middels nivå adresserer de fire første problemene (1–4), som i hovedsak handler om fragmentert datadeling, utdatert informasjon, manuell ressursbruk og manglende helhetlige oversikter. Disse tiltakene forbedrer datakvalitet og reduserer ressursbruk, men de påvirker i liten grad synlighet, språkstøtte og brukertilpasning for innbyggerne.

Høyt ambisjonsnivå – A03 Gjenbruk av eksisterende løsning, som Ungfritid.no og A04 Felles nettside og database

Tiltakene på høyt nivå adresserer hele problemflaten (1–7). I tillegg til å løse de grunnleggende dataproblemene, svarer de også på utfordringer knyttet til synlighet, språk, brukertilpasning og kommuner uten egen løsning. Dette gir størst samlet effekt, men innebærer også det mest omfattende organisatoriske og tekniske løftet.

Figur 8: Ambisjonsnivåer, alternativer og hvilke problemer de adresserer

6.5.2 Anbefaling

Basert på analysen av virkninger, risiko, varighet, tid til verdi og kostnader anbefaler utredningsgruppen følgende tiltak innenfor de to aktuelle ambisjonsnivåene:

Hvis det er ønskelig å velge middels ambisjonsnivå:

A02 – Felles database (FRIDAB) vurderes av utredningsgruppen som det beste alternativet for middels ambisjonsnivå.

Dette alternativet gir en høyere sannsynlighet for suksess enn A01, samtidig som det etablerer én autoritativ datakilde og en mer robust og konsistent informasjonsflyt. Det gir bedre datakvalitet og lavere risiko for fragmentering. Dette alternativet kan også være første trinn i en stegvis utvikling av en mer omfattende løsning.

Hvis det er ønskelig å velge høyt ambisjonsnivå:

A03 – Gjenbruk av løsning, som Ungfritid.no (MinFritid.no) vurderes av utredningsgruppen som det mest beste tiltaket for høyt ambisjonsnivå.

Både A03 og A04 adresserer samtlige identifiserte problemer. Videre valg mellom de to alternativene vil kreve ulike typer forarbeid. Utredningsgruppens vurdering er at A03 gir kortere tid til verdi gjennom gjenbruk av en eksisterende løsning med kjent teknologi, etablerte data og allerede tilknyttede brukere. Tiltaket gir én nasjonal inngang for alle brukergrupper og legger dermed til rette for størst samlet effekt. Det innebærer samtidig en viss risiko, blant annet knyttet til behovet for å gjøre løsningen godt kjent i befolkningen, både ved lansering og over tid.

Effekten av de anbefalte alternativene avhenger av hvordan løsningene faktisk tas i bruk av kommunene, laget rundt barnet og andre aktører i økosystemet. For å bidra til samfunns målet om å redusere utenforskap må

tiltaket derfor ses i sammenheng med de øvrige innsatsene i «Alle inkludert!». Digitale tiltak kan forsterke og støtte det samlede arbeidet, men erstatter ikke den direkte oppfølgingen som mange barn og unge fortsatt vil ha behov for.

6.6 Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

En vellykket gjennomføring av alternativ A02 (Felles database) og alternativ A03 (Gjenbruk av løsning som Ungfritid.no) forutsetter at flere organisatoriske, juridiske, økonomiske og tekniske rammebetingelser er på plass. Disse forutsetningene må være på plass for å sikre man oppnår ønsket effekt i kommuner, frivillige organisasjoner og for statlige aktører.

For å lykkes med A02 og A03 må prosjektet sikre:

- en nasjonal organisering og styringsmodell,
- juridiske avklaringer og bindende avtaler,
- en finansieringsmodell som gir stabilitet over tid,
- en teknisk plattform bygget på standarder, smidige leveranser og god dokumentasjon.
- Et velfungerende økosystem med datakilder og -mottakere samt alle brukergruppene

Disse forutsetningene er grunnlaget for at en nasjonal løsning skal bli tatt i bruk, gi høy datakvalitet og faktisk løse utfordringene med informasjonsdeling om fritidsaktiviteter nasjonalt.

For å sikre økt inkludering, og at informasjon skal nå ut til målgrupper som er vanskelig å nå, er kommuner/ laget rundt barnet en spesielt viktig målgruppe. Det vil derfor være viktig å ha med representanter fra denne målgruppen i valg av løsning.

Organisatoriske forutsetninger

Prosjektet må etablere en nasjonal forvaltnings- og styringsmodell som avklarer eierskap, mandat og beslutningsmyndighet for den valgte løsningen. Det krever en organisering av roller og ansvar mellom den offentlige eieren, produktteamet og bidragsyterne i økosystemet. Sentralt står bred deltakelse fra datakilder og datamottakere (kommuner, organisasjoner og teknologileverandører) for å sikre at datagrunnlaget blir tilstrekkelig og at løsningen får den nødvendige nettverkseffekten for å virke etter hensikten.

Juridiske forutsetninger

Løsningen må støttes av tydelige avtaler for datadeling og ansvar på tvers av aktører. Dette inkluderer regulering av databehandler- og behandlingsansvar, samt avklarte mekanismer for personvern i tråd med GDPR. Videre må det utarbeides retningslinjer for sikkerhet, datakvalitet og drift, slik at alle parter opererer under samme kravsett. Det må også gjennomføres vurderinger av statsstøtte og konkurranseregler, spesielt for A03 som innebærer overtakelse og videreutvikling av en eksisterende løsning.

Økonomiske forutsetninger

Prosjektet er avhengig av finansiering gjennom etablerings- og forvaltningsfasen. Det må derfor avklares en finansieringsmodell som fordeler kostnader mellom aktuelle aktører. Forutsigbarhet er viktig for å sikre et kompetent produktteam, nødvendig infrastruktur og kontinuerlig kvalitetssikring av løsningen.

Tekniske forutsetninger

Gjennomføringen bør bygge på en stegvis og smidig tilnærming som reduserer risiko, gir rom for læring og gjør det mulig å justere retning underveis. Det innebærer å etablere en informasjonsmodell, standardiserte API-er og tekniske løsninger som både datakilder og datamottakere kan implementere uten høy kompleksitet. Det må også etableres mekanismer for håndtering av teknisk risiko, inkludert drift, validering av data og tydelig dokumentasjon og verktøy som gjør det enkelt for aktørene å koble seg på.

Forutsetning om et velfungerende økosystem

En sentral forutsetning for å lykkes med både A01, A02 og A03 er at løsningen inngår i et velfungerende økosystem av aktører som faktisk bruker og bidrar til løsningen. Dette innebærer at både datakilder og -mottakere kobler seg på og forplikter seg til å levere og gjenbruke data gjennom etablerte standarder og grensesnitt. Kommuner, frivillige organisasjoner og teknologileverandører må se nytten av å publisere og vedlikeholde informasjon i en felles struktur, samtidig som nasjonale tjenester og lokale nettsteder må ta i bruk dataene aktivt.

For å få full effekt må også sluttbrukerne, dvs. unge, foreldre og laget rundt barnet kjenne til og faktisk ta i bruk løsningene. For A03 betyr dette å etablere og gjøre kjent en ny nasjonal nettside, mens A01 og A02 forutsetter økt bruk av kommunale og nasjonale nettsteder som presenterer dataene. Nettverkseffektene som er viktige for både datakvalitet og trafikk, oppstår først når både innholdsleverandører og brukere tar i bruk de samme kanalene.

7 Vedlegg

Vedlegg 1: Oppdaterte hypoteser

Som del av arbeidet med innsiktsrapporten laget vi noen hypoteser knyttet til de problemene og behovene målgruppene har. Under har vi skissert hvordan vi mener informasjon fra intervjuene og workshopene har bidratt til å berike, validere eller eventuelt avkrefte disse hypotesene.

Målgruppe	Hva er problemet?	Hva ønsker de seg?	Funn fra intervjuer og workshops
Foreldre og unge	Foreldre og barn finner ikke samlet og oppdatert informasjon om fritidsaktiviteter fordi systemlandskapet er fragmentert og informasjon ofte ligger på flere steder uten integrasjon.	En samlet, brukervennlig digital oversikt som viser hva, hvor, når, pris og påmelding, med lenker til støtteordninger og transportinformasjon.	Ja, dette er et ønske. Men vi finner også at andre kanaler enn nettsider brukes til å skaffe seg informasjon, som f.eks. sosiale medier, Google/Chat GPT, direkte kontakt mellom skole/lærere og familier, informasjonsmøter osv.
	Manglende universell utforming, språktilpasning og tydelig informasjon om pris, støtteordninger og transport gjør at enkelte grupper ikke får reell mulighet til å delta.	Løsninger som er mobilvennlige, universelt utformet og tilgjengelige på flere språk, inkludert enkel visuell fremstilling.	Flere påpeker bl.a. behovet for videoløsninger som enkelt forklarer fritidsaktivitetene. Språk er også etterspurt (selv om dette faktisk er implementert, bl.a. på Ungfritid.no). Pris bekreftes som viktig å vite om.
	Tillit til digitale oversikter er lav når informasjon er utdatert eller ufullstendig, noe som fører til at mange gir opp søket.	At laget rundt barnet (skole, helse, NAV) og uformelle hjelpere kan formidle oppdatert informasjon med høy kvalitet, og veilede inn i aktivitet på bakgrunn av den samme oversikten.	Ja, denne hypotesen bekreftes i intervjuene og workshopene. En konsekvens av mangelfull oppdatering er at tillit til informasjonen som vises blir lavere.
	Foreldre med lav digital kompetanse, språkbarrierer eller begrenset nettilgang faller utenfor når informasjon kun formidles digitalt.	Lavterskel digitale løsninger kombinert med fysisk veiledning, opplæring og papiralternativer for familier som trenger støtte.	Ja, denne hypotesen bekreftes i intervjuene og workshopene.

Målgruppe	Hva er problemet?	Hva ønsker de seg?	Funn fra intervjuer og workshops
Arrangører	Lokale lag og foreninger må registrere og oppdatere informasjon i flere kanaler, noe som gir dobbeltarbeid og risiko for feil eller mangler.	Enkle verktøy med prinsippet «skriv én gang – bruk mange steder» for å oppdatere aktiviteter og informasjon om arrangøren.	Ja, denne hypotesen bekreftes i intervjuene og workshopene.
	Manglende standard for aktivitetsinformasjon gjør det vanskelig å gjenbruke data på tvers av plattformer.	Felles maler og standarder for aktivitetskort, slik at informasjon alltid er komplett og kan gjenbrukes i nasjonale og lokale portaler.	Ja, denne hypotesen bekreftes i intervjuene og workshopene.
	Lav digital kapasitet og uforutsigbar kommunal støtte fører til at informasjonsarbeid nedprioriteres.	Forutsigbar kommunal oppfølging med kontaktpunkt, opplæring og møteplasser for koordinert informasjonsformidling.	Hypotesen bekreftes delvis – i den forstand at det ikke alltid er entydig og klart hvem i kommunene som har ansvar for oppdatering, oppfølging, koordinering på tvers i kommunen og lignende av aktivitets-informasjon.
	Små lag/ foreninger mangler digital kompetanse eller verktøy til å bruke portaler – dette gir skjevheter i hvem som når ut med informasjon.	Tilgang til opplæring og brukervennlige digitale løsninger som kan brukes også av små organisasjoner.	Delvis – i den forstand at noen er flinkere enn andre, og at det dermed oppstår skjevheter i hvem som når ut med informasjon. Flere påpeker utfordringene ved at det er høy utskiftning i frivillige verv, noe som medfører at nye må lære seg informasjonsdelingsrutinene på nytt.
Kommune/ Redaktører av kommunale aktivitetssider	Ressurslekkasjer oppstår fordi informasjon samles inn og vedlikeholdes manuelt i flere kanaler uten samordning.	Få tettet ressurslekkasjer i informasjonsformidlingen gjennom en samlet, oppdatert oversikt.	Ja, denne hypotesen bekreftes i intervjuene og workshopene.
Laget rundt barnet	Skole, helsesykepleiere, NAV og andre mangler en felles, oppdatert oversikt over lokale tilbud og støtteordninger.	Felles veiledning og digitale verktøy for å velge relevante standarder, datafelt og kanaler.	Ja, denne hypotesen bekreftes i intervjuene og workshopene. Dette har sammenheng med fragmenteringen i informasjonstilbudet.

Målgruppe	Hva er problemet?	Hva ønsker de seg?	Funn fra intervjuer og workshops
	Manglende standarder og integrasjoner gjør det vanskelig å gi helhetlig veiledning som inkluderer både aktiviteter, støtteordninger og transport.	Møteplasser og tydelig rollefordeling for koordinering mellom kommune, frivillighet og støtteapparat.	Ja, denne hypotesen bekreftes i intervjuene og workshopene.

Vedlegg 2: Roller og ansvar

Tabellene i dette vedlegget gir en samlet oversikt over ansvar og hovedoppgaver i de ulike rollene for alternativene.

A01 – Hendelsesdrevet API-standard (FRIFLYT)

Rolle	Ansvar
Eier og styringsråd (strategisk nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Fastsette mål, prinsipper og retning for API-standarden Etablere styringsråd med representanter fra relevante aktører (kommuner, stat, frivillig sektor, teknologileverandører) Sikre forankring, regelverksetterlevelse og nasjonal koordinering Rollen er ikke endelig avklart; KS Digital er pekt på som mulig kandidat
Finansiering (strategisk nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Sikre forutsigbar finansiering av kontinuerlig utvikling og forvaltning Etablere modell for kostnadsdeling og organisering i planleggingsfasen
Produktteam (utøvende nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Utvikle og publisere FRIFLYT-spesifikasjonen og tilhørende dokumentasjon Lage validatorer, kodeeksempler og testverktøy Håndtere versjonering, kompatibilitet og endringshåndtering Gi teknisk støtte til datakilder og datamottakere Veilede og stimulere til adopsjon av standarden Produkteier prioriterer backlogg og koordinerer teknisk videreutvikling
Datakilder (økosystemnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Implementere API-standarden for å publisere hendelser om arrangører, aktiviteter og støtteordninger Sørge for korrekt, oppdatert og komplett informasjon Delta i testing, piloter og feilrapportering
Datamottakere (økosystemnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Implementere API-standarden for å motta hendelser fra datakilder Håndtere lokal lagring, kvalitetssikring og eventuelt fjerning av duplikater Gi tilbakemeldinger på behov og forslag til forbedringer

A02 – Felles database (FRIDAB)

Rolle	Ansvar
Eier og styringsråd (strategisk nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Overordnet ansvar for å forvalte FRIDAB og FRIFLYT-standarden Sette retning og prioriteringer for videre utvikling Etablere og lede styringsråd med representanter fra stat, kommuner, frivillig sektor og marked Sikre prinsipper for datakvalitet, åpenhet og bruk av felles standarder
Finansiering (strategisk nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Sikre langsiktig og forutsigbar finansiering av drift og videreutvikling Avklare organisatorisk og økonomisk modell, inkludert fordelingsnøkler og eventuelle tilskuddsordninger
Produktteam (utøvende nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Utvikle og forvalte FRIFLYT-spesifikasjonen, dokumentasjon og validatorer Utforme og videreutvikle databaseskjema og informasjonsmodell for FRIDAB Sette opp og drifte databaseinfrastruktur (f.eks. SQL-plattform eller skyplattform) Overvåke datakvalitet, ytelse og stabilitet Håndtere versjonering og endringshåndtering Veilede datakilder og -mottakere

Rolle	Ansvar
	<ul style="list-style-type: none"> Stimulere til adopsjon av løsningen Produkteier prioriterer backlogg og koordinerer utviklingsløp
Datakilder (økosystemnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Implementere FRIFLYT-standard og levere strukturert data til FRIDAB Sørge for korrekt, oppdatert og kvalitetssikret informasjon Delta i piloter, testing og feilrapportering
Datamottakere (økosystemnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Benytte FRIFLYT-API-et for å hente data fra FRIDAB Integrere data i lokale løsninger (kommunale portaler, nasjonale nettsteder, osv.) Bidra med innspill til forbedringer og prioriteter

A03 – Gjenbruk av database som Ungfritid.no

Rolle	Ansvar
Eier og styringsråd (strategisk nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Overta eierskap, IP-rettigheter, kodebase og database fra Frivillighet Norge Forvalte MinFritid.no som nasjonal løsning og ha behandlingsansvar etter overtakelse Etablere styringsråd med representanter fra stat, kommuner og frivillig sektor Sette strategisk retning, prioriteringer og rammer for videreutvikling Sikre kvalitet, åpenhet, universell utforming og etterlevelse av regelverk
Finansiering (strategisk nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Sikre finansiering for: <ul style="list-style-type: none"> overføring av løsning og IP modernisering av database, kode og brukergrensesnitt drift og forvaltning av MinFritid.no som nasjonal løsning Avklare permanent organisering og kostnadsmodell i planleggingsfasen
Produktteam (utøvende nivå)	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomføre overføring av eierskap og teknisk kontroll Oppdatere avtaler og avklare juridiske forhold knyttet til drift og data Modernisere backend, database, informasjonsmodell og datakvalitet Modernisere og omprofilere brukergrensesnitt (MinFritid.no) Implementere FRIFLYT API-standard for både inn- og utlevering av data Videreutvikle og forvalte den nasjonale aktivitetsdatabasen Overvåke datakvalitet, stabilitet og sikkerhet Utarbeide dokumentasjon, validatorer og støtteverktøy Produkteier prioriterer backlogg og sikrer koordinert utvikling
Datakilder (økosystemnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Registrere aktiviteter direkte i MinFritid.no eller via FRIFLYT-integrerte systemer Sørge for oppdatert, korrekt og komplett informasjon Delta i testing, piloter og feilrapportering
Datamottakere (økosystemnivå)	<ul style="list-style-type: none"> Hente data fra MinFritid.no via FRIFLYT API-et Integrere og presentere data i lokale og nasjonale løsninger Bidra med innspill til forbedringer og nye behov

Vedlegg 3: Kostnadsanalyse – metode, beregninger og forutsetninger

Dette kapitlet beskriver hvordan kostnadsestimatene for alternativ A01 (API-standard), A02 (Felles database) og A03 (Gjenbruk av eksisterende løsning) er beregnet. Beregningene bygger på et felles metodisk rammeverk og er utarbeidet som tidlige, usikre estimater basert på tilgjengelig informasjon om funksjonelt omfang, teknisk kompleksitet og antatt innsats hos både den sentrale forvaltningen og aktørene som skal koble seg på løsningen.

Kostnadsanalysen er ikke en full budsjettering, men satt opp for å kunne sammenligne alternativene på et likt nivå, og identifisere hva som driver kostnader i de forskjellige tilnærmingene.

Metode og struktur for beregningene

Kostnadene er beregnet innenfor to hovedkategorier:

1. Utvikling (engangskostnader)
2. Forvaltning og drift (årlige kostnader)

For hvert alternativ er det beregnet kostnader for:

- Fellesløsningen
- Datakilder og –mottakere
- Sum for utvikling
- Sum årlige forvaltningskostnader

Viktige forutsetninger

Følgende sentrale forutsetninger gjelder for alle alternativer:

- Timepris for utviklere og prosjektleder: 1 200–1 500 kr/time (eks. mva.).
- Produktleder og utvikler er inkludert i beregningene for fellesløsningen.
- Det er lagt til grunn 15 datakilder–/mottakere. Hver aktør må implementere og tilpasse integrasjonen

Månedsværk per aktivitet er estimert i intervaller basert på:

- teknisk modenhet hos aktørene
- kompleksitet i integrasjon
- behov for tilpasning til informasjonsmodell
- variasjoner i beslutningsprosesser

Kostnadene endrer seg avhengig av om man legger til grunn høy eller lav timepris og hvor mange aktører som skal integreres.

Kostnadselementer som ikke er inkludert

Følgende poster er eksplisitt *utelatt* fra kostnadsestimatene:

- Informasjonskampanjer og innføringsaktiviteter for å sikre bruk og deltakelse
- Eventuelle lisenskostnader, hosting, skylagring og dataplattformkostnader
- Infrastrukturkostnader
- Kostnader knyttet til testing, produksjonssetting, support og produkt/prosjektledelse utover de nevnte månedsværkene

Dette gjør at estimatene er konservative og først og fremst egnet til å sammenligne alternativene – ikke som fullstendige budsjettall.

Usikkerhet

Estimatene er *svært usikre tidlige estimater*, med usikkerhet knyttet til:

- omfanget av datakilder og datamottakere
- faktisk teknisk gjeld i dagens løsninger (særlig relevant for A03)
- organisatoriske forhold og modenhet

Oppsummering av kostnadsberegninger per alternativ

Nedenfor beskrives hvordan kostnadene er strukturert og forstått for hvert alternativ.

Alternativ A01 – API-standard («FRIFLYT»)

	Utvikling		Forvaltning	
Fellesløsning: API-standard, verktøy og dokumentasjon	Estimat: <ul style="list-style-type: none">• 4-10 månedsværk utvikler• 2 månedsværk prosjektleder/produkteier Kostnad: 1,5-3 mill. kr	Liten	Estimat per år: <ul style="list-style-type: none">• 1 månedsværk utvikler• 1 månedsværk produkteier Kostnad: 0,5-1 mill. kr	Liten
Datakilder og -mottakere: Implementering av API	Estimat: <ul style="list-style-type: none">• 1-2 månedsværk utvikler per løsning for implementering og tilpasning for 15 løsninger.• Pr aktør: 200k – 500k kr Totalt kostnad: 3-7,5 mill. kr	Liten	Estimat per år: <ul style="list-style-type: none">• 0,5-1 månedsværk utvikler per år til vedlikehold og oppdateringer for 15 løsninger.• Pr aktør: 100k – 250k kr Total kostnad: 1,5-4 mill. kr	Liten
Sum	4,5 – 10,5 mill. kr		2 - 5 mill. kr	

Alternativ A02 – Felles database («FRIDAB»)

	Utvikling		Forvaltning	
Fellesløsning: Felles database/database med APIer, API-standard, verktøy og dokumentasjon	Estimat: • 5-13 månedsverk utvikler • 3 månedsverk prosjektleder/produkteier Kostnad: 1,5-4 mill. kr	Middels	Estimat per år: • 2-4 månedsverk utvikler • 1 månedsverk produkteier Kostnad: 0,5-1,5 mill. kr	Liten
Datakilder og –mottakere: Implementering av API	Estimat: • 1-2 månedsverk utvikler per løsning for implementering og tilpasning for 15 løsninger . • Pr aktør: 200k – 500k kr Totalt kostnad: 3-7,5 mill. kr	Liten	Estimat: • 0,5-1 månedsverk utvikler per år til vedlikehold og oppdateringer for 15 løsninger • Pr aktør: 100k – 250k kr Total kostnad: 1,5-4 mill. kr	Liten
Sum	4,5-11,5 mill. kr		2-5,5 mill. kr per år	

Alternativ A03 – Gjenbruk av eksisterende løsning (MinFritid.no)

	Utvikling		Forvaltning	
Fellesløsning: Felles database med APIer, API-standard, verktøy og dokumentasjon	Estimat: • 7-15 månedsverk utvikler • 3 månedsverk prosjektleder/produkteier Kostnad: 2-4,5 mill. kr	Middels	Estimat per år (i tillegg til dagens kostnader):: • 4-7 månedsverk utvikler • 1 månedsverk produkteier Kostnad: 1-2 mill. kr	Middels
Datakilder og –mottakere: Implementering av API	Estimat: • 1-2 månedsverk utvikler per løsning for implementering og tilpasning for 15 løsninger. • Pr aktør: 200k – 500k kr Totalt kostnad: 3-7,5 mill. kr	Liten	Estimat: • 1 månedsverk utvikler per år til vedlikehold og oppdateringer for 15 løsninger. • Pr aktør: 100k – 250k kr Total kostnad: 1,5-4 mill. kr	Liten
Sum	5-12 mill. kr		2,5-6 mill. kr per år	

Videre arbeid

Estimatene bør revideres i planleggingsfasen gjennom:

- detaljert teknisk kartlegging
- avklaring med potensielle integrasjonspartnere
- vurdering av teknisk gjeld og moderniseringsbehov
- innhenting av markedspriser for drift og hosting
- innførings- og gevinstrealiseringsplaner

Dette vil gi et mer presist budsjettgrunnlag før en eventuell anskaffelse eller videreutvikling igangsettes.

Vedlegg 4: Skisse til API-standard for FRIFLYT

1. Formål og omfang

FRIFLYT er en foreslått nasjonal API-standard for utveksling av informasjon om fritidsaktiviteter, arrangører og støtteordninger. Formålet er å etablere et felles rammeverk som gjør det enkelt for kommuner, frivillige organisasjoner, kommersielle aktører og nasjonale plattformer å dele og gjenbruke data på en enhetlig måte. Standarden skal støtte både direkte datautveksling mellom aktører (A01), samt registrering mot nasjonale fellesløsninger (A02/A03).

Denne skissen beskriver prinsipper, API-typer og et foreslått minimumssett med felter som bør inngå i standarden. Dette er ikke en detaljert teknisk spesifisering, men et grunnlag for videre standardiseringsarbeid.

2. Designprinsipper

FRIFLYT-standarden bygger på følgende prinsipper:

- Hendelsesbasert og synkron kombinasjon: Endringer publiseres som hendelser (events), mens oppslag og søk gjøres via synkron API-er.
- Enkel å ta i bruk: Få obligatoriske felter, tydelig struktur med frivillige utvidelser.
- Teknologinøytral: Kan brukes i REST-API, hendelsesstrømmer, meldingskøer eller lignende.
- Gjenbrukbarhet: Data publiseres én gang og kan brukes av mange.
- Minimal og stabil kjerne: Et minimumssett av felt defineres i standarden; utvidelser gjøres via namespaces.
- Bakoverkompatibel versjonering: Ny funksjonalitet skal kunne fases inn uten å bryte eksisterende brukere.

3. Kjerneobjekter

Standarden dekker tre hovedobjekter:

1. Organizer (arrangør)
2. Activity (aktivitet)
3. Grant (støtteordning)

I tillegg brukes felles byggeklosser: Location, Contact, Schedule, Price, Metadata.

4. Hendelsesbasert API - asynkront

Endringer i data publiseres som hendelser. Hver hendelse har et objekt (f.eks. en aktivitet) inkludert i en felles "event-envelop".

4.1 Hendelsestyper

For hver objekttype finnes følgende hendelser:

- Created
- Updated
- Deleted

Eksempler: ActivityCreated, OrganizerUpdated, GrantDeleted.

4.2 Abonnements-API

FRIFLYT beskriver to operasjoner for å administrere abonnement:

- createSubscription(): Oppretter abonnement.
- deleteSubscription(): Avslutter et abonnement.

Modellen er teknologinøytral og kan implementeres via webhooks, meldingskø, event-stream eller periodisk polling basert på eventId og updatedSince.

4.3 Felles event-format

Alle hendelser inneholder:

- eventId (unik ID, UUID)
- eventType
- occurredAt (ISO-8601)
- sourceSystem
- entityType
- entityId
- version (f.eks. friflyt-v1)
- payload (selve objektet)

Hendelser skal være idempotente og kan leveres minst én gang. Mottakere må derfor håndtere dubletter.

5. Synkrone API-er for oppslag og søk

Synkrone API-er brukes når klienter trenger komplett data, søkefunksjoner eller gjenoppretting av en database.

Foreslåtte operasjoner:

- getActivities(searchCriteria) → Activity[]
- getOrganizers(searchCriteria) → Organizer[]
- getGrants(searchCriteria) → Grant[]

Typiske søkekriterier: kommunenummer, postnummer, geolokasjon + radius, alder, kategori, tekstsøk, oppdateringsdato (updatedSince).

6. Felles felter og formater

Alle objekter deler et sett felles felter:

- id – global stabil ID (anbefalt format: <sourceSystem>:<localId>)
- sourceSystem
- sourceId
- status – active, inactive, draft, deleted
- createdAt, updatedAt – ISO-8601
- language – språk etter BCP-47 (f.eks. nb, nn, en)
- tags – liste med friteksttager
- images – liste over bilder (se under)

6.1 Håndtering av bilder og logo

For å unngå tung transport av binærdata anbefales følgende modell:

```
"images": [  
  {  
    "url": "https://example.org/image.jpg",  
    "type": "logo" | "photo" | "banner",  
    "description": "Valgfri tekst"  
  }  
]
```

Bildene lagres ikke i selve API-et, men publiseres som nettressurser via URL.

7. Objektdefinisjoner

7.1 Organizer (arrangør)

Minste sett av felter:

- id, sourceSystem, sourceId, status, createdAt, updatedAt
- name
- description
- type – f.eks. voluntary, municipal, commercial, religious, political, publicAgency
- parentOrganizationId – opsjonelt
- childOrganizationIds – liste over datterorganisasjoner (opsjonelt)
- websiteUrl
- contact:
 - email
 - phone
 - contactName (opsjonelt)
- address:
 - streetAddress
 - postalCode
 - city
 - municipalityId
 - countryCode
 - geo: latitude, longitude
- images – inkludert logo
- targetGroups – f.eks. barn, unge, voksne, seniorer.

7.2 Activity (aktivitet)

Kjerneopplysninger:

- id, sourceSystem, sourceId, status, createdAt, updatedAt
- organizerId
- title
- shortDescription
- longDescription (valgfri)
- category – hovedkategori (idrett, friluftsliv, kultur, gaming, m.m.)
- subCategory (valgfri)

- images – bilder av aktivitet, lokaler, promotering
- targetGroups:
 - ageMin / ageMax
 - suitableFor – f.eks. wheelchairUser, hearingImpaired, visuallyImpaired, neurodiverse, lowIncome

7.2.1 Språk og inkludering

- spokenLanguages – liste over språk som kan brukes i aktiviteten (f.eks. ["nb","en","ar"]).
- accessibility – liste over tilretteleggingstyper:
 - wheelchairAccessible
 - accessibleToilet
 - assistiveListening
 - visualGuidance
 - calmEnvironment
 - other (beskrivelse)

7.2.2 Politisk eller religiøs tilknytning

For å støtte åpenhet anbefales:

- isReligious – bool
- isPolitical – bool
- affiliationDescription – valgfri fritekst (f.eks. "tilknyttet X men åpen for alle").

7.2.3 Tid og sted

```
"location": {
  "locationName": "Klubbhuset",
  "streetAddress": "Eksempelgata 10",
  "postalCode": "0555",
  "city": "Oslo",
  "municipalityId": "0301",
  "countryCode": "NO",
  "geo": { "latitude": 59.928, "longitude": 10.752 }
}
```

Schedule (enkelt):

- startDate, endDate
- recurrence – f.eks. weekly
- weekdays – liste (["tuesday","thursday"])
- startTime, endTime

7.2.4 Pris, støtte og kapasitet

- price:
 - amount
 - currency (standard NOK)
 - period – per semester / per år / per gang
 - isFree
- relatedGrantIds – støtteordninger knyttet til aktiviteten
- capacity:
 - maxParticipants (opsjonell)
 - availablePlaces
 - status – open, notOpenedYet, full, fewPlacesLeft, closed

7.2.5 Påmelding

- registrationUrl
- registrationDeadline
- registrationStatus – f.eks.:
 - open
 - notOpenedYet
 - closed
 - expired
 - full
 - fewPlacesLeft

7.3 Grant (støtteordning)

Minste feltsett:

- id, sourceSystem, sourceId, status, createdAt, updatedAt
- name
- description
- provider (kommune eller organisasjon)
- targetGroups
- ageMin, ageMax
- maxAmount
- applicationUrl
- validFrom, validTo
- appliesToCategories

8. Formater og konvensjoner

- **Overføringsformat:** JSON over HTTPS (REST) eller meldingsstrømmer.
- **Dato/tid:** ISO-8601 (2025-12-01T10:15:00Z).
- **Geolokasjon:** WGS-84 latitude / longitude.
- **Språk:** BCP-47 (nb, nn, en, ar, osv.).
- **ID-er:** Opaque strenger – ikke avhengig av struktur.
- **Utvidelser:** Leverandører kan legge egne felter under prefiks, f.eks. x-friskus:..., x-nif:...

9. Videre arbeid

Denne skissen viser en anbefalt retning for standardisering av datautveksling i FRIFLYT-økosystemet.

Det videre arbeidet bør inkludere:

- Utarbeidelse av full **OpenAPI-spesifikasjon** (REST).
- Definisjon av **JSON Schema** for hvert objekt.
- Modell for **versjonering, sertifisering og compliance**.
- Referanseimplementasjon i minst ett kildesystem og ett datamottak.